

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖGEMÅN

ILLUSTRERAD TIDNING

GRUNDLAGD AV

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 12 JUNI 1921.

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

ANDRE REDAKTÖR:
EBBA THEORIN.

FOLKTEATERNS EXCENTRISKA HÖV

Detta är tre huvudfigurer i Karl-Gerhards nya succés-revy på Folkteatern. I mitten författaren själv i prinskostym, till vänster den arginta prinsessan Ann-Sofi Norin, klädd efter "Sjätte himlens" modejournal, och till höger den stränga ceremonimästarinnan Lily Ziedner. Alberg & Preinitz foto.

KVINNliga PRÄSTER. AV LYDIA WAHLSTRÖM

DEN FRÅGAN KOMMER ICKE ATT kunna bringas ur världen förrän kvinnorna även i det avseendet blivit jämställda med männen — därtill sammanhänger den för nära inte bara med kvinnosakens seger över hela linjen inom så gott som alla världens kultiverade nationer, utan även med alla aktuella, frisinnade rörelser inom de kristliga samfundet. Här om kan en överblick över läget i olika civiliserade länder övertyga oss. Jag öser härvidlag ur en längre artikel i Dagens Tidning av fil. mag. fru Märta Tamm-Götlind (27 o. 28 maj i år).

I Amerikas Förenta stater äro kvinnliga präster ingen sällsynthet. Inom 43 av 75 bland de viktigaste sekterna få kvinnor bekläda prästämbetet. Bland dessa har den för oss svenskar betydelsefullaste bland alla, nämligen Metodist-Episkopalkyrkan, på sin sista generalsynod 1920 uttalat sig för full kyrklig likställighet mellan könen, och det anses, att de praktiska konsekvenserna skola tagas vid nästa konferens 1924.

I det för sin konservatism ökända Schweiz skulle man icke ha väntat sig någon frisinthet i denna fråga. Faktum är dock, att i detta land, där man endast på vissa håll mögnat för något så radikalt som kvinnliga folkskollärare, kantonen Zürich sedan tre år tillbaka tillåtit kvinnors prästvigning med rätt att utföra alla kyrkliga handlingar. Och i mars i år har kantonens reformerta kyrkosynod bifallit ett förslag, att ogift kvinna må söka och innehåva ordinarie prästerlig anställning. — 1920 har även den anglikanska biskopskonferensen uttalat sig för att kvinnor borde få invigas till den lägre prästgraden, diakonatet, som alla präster måste genomgå. Härigenom skulle de bli berättigade att förrätta söndagsgudstjänsterna i sin helhet med undantag för utdelandet av avlösningen.

I Tyskland har avskaffandet av statskyrkorna i samband med den stora revolutionen 1918 med ett slag framkallat både kvinnliga teologer och sammanslutningar dem emellan. Teologisk licentiatexamen, ungefär motsvarande vår teologie kandidat, får avläggas vid flera tyska universitet, men prästexamen får avläggas blott i Baden, som redan förut har visat sig gå i spetsen, när det gäller kvinnliga studier. Den kvinnliga teologföreningen ämnar av den preussiska generalsynoden vid dess "Kirchentag" begära rätt till prästvigning. Och som utvecklingen på många områden i Tyskland nu går fram med desto raskare steg som den så länge varit hämmad, är det icke absolut orimligt, att Tyskland skulle kunna bli det första land, där kvinnliga präster bli en ordinarie institution.

Det vore i alla händelser lättare tänkbart där än i de skandinaviska länderna med deras statskyrkor. I Norge och Danmark tycks frågan till och med vara svårlöstare än i Sverige, mest kanske därför att församlingarnas valrätt där icke på långt när spelar den roll som i Sverige och man därför kunde befara, att en församling av en radikal regering skulle kunna få sig påtvingad kvinnlig präst utan att vilja ha det. I Norge har frågan aldrig varit före i riksdagen, fast de allra flesta ämbeten eljes stå tillgängliga för kvinnor. I Danmark har frågan däremot inneslutits i ett mycket vidsträckt förslag om öppnandet av ämbeten för kvinnor, men prästämbetena blevo vid lagens antagande uteslutna på grund av motstånd från religiöst håll.

Den amerikanska prästen Anna Shaw.

Detta tycks emellertid icke ha berott på religiösa skäl, utan snarare på missnöje över att man från radikalt håll ville framtrumfa en reform, som ännu var så föga aktuell, att endast en enda kvinna fanns som avlagt teologisk examen vid Köpenhamns universitet. Uttalanden från teologiska fakulteten och från majoriteten av de danska biskoparna ha däremot förklarat saken icke stridande mot luthersk eller kristlig anda.

I Sverige har en principiell ändring av § 28 Regeringsformen redan ägt rum, varigenom möjlighet finnes för utnämning av kvinnor till de flesta ämbeten, men innan denna ändring kan få några konsekvenser i praktiken, måste en hel del speciallagstiftning ske. Med förslag till en sådan lagstiftning sysslar nu en kunglig kommitté under ordförandeskap av fru Emilia Broomé och med bl. a. advokat Mathilda Staël von Holstein och komminister Hallén i Torrskog till medlemmar. Först nästa år kan en kunglig proposition om kvinnors tillträde till ämbeten väntas föreligga vid riksdagen, men för en lagändring av denna beskaffenhet fordras kyrkomötets samtycke, och med dess nuvarande ensidigt konservativa sammansättning kan man just inte vänta sig något tillmötesgående mot förslaget. Den tid då kyrkomötet kommer att berövas sin veto-rätt lär dock icke vara så långt avlägsen, om man icke genom upphävande av elektorsvalen lyckas ingjuta en annan anda.

Men ett ämne av denna vikt för vår kyrka får icke göras till en programfråga för politikerna av vilka många ganska måttligt intressera sig för de religiösa behoven hos vårt folk. Hellre må frågan få vänta ännu en tid än att den skulle göras till ett stridsäpple mellan radikal och konservativ politik. I de religiösa kretsarna står saken nu på följande sätt: Uppsala teologiska fakultet har icke definitivt velat uttala sig, men Lundafakulteten anser visserligen utredningen otillräcklig, men har enhälligt uttalat sig för att från evangelisk ståndpunkt intet hinder finns för kvinnors ordinerings till prästämbetet. Biskopskonferensen 1918 hade tillsatt en nämnd för att närmare utreda saken, men den inskränkte sig till att utreda kvinnornas insats i ungdomsrörelse och diakoni. Det är betecknande för tiden att katolska kvinnor i Tyskland nyligen genom biskopen i Osnabrück till påven

inlämnat en petition om ett nytt kvinnligt ämbete, antagligen i stil med det i bibeln omnämnda "änkornas ämbete". Något i den stilen tycks också biskopskonferensen ha tänkt sig som ersättning för ett verkligt prästämbete för kvinnor. Man tycks tänka sig, att exempelvis diakonstämbetet skulle kompletteras genom vissa befogenheter t. ex. ledandet av kyrklig ungdomsrörelse, och utrustas med en ännu högtidligare vigning än den nu brukliga. Det är dock föga antagligt, att våra tolv kvinnliga teologie kandidater skulle velat nedlägga så mycket studiearbete på en befattnings, som gäve dem så ringa användning för deras studier, och det är också mer än tveklaktigt om detta slags teoretiska överkvalificering skulle göra dem bättre skickade för en uppgift av övervägande praktisk art. Härtill kommer, att inom landet för närvarande råder en prästbrist, som av den kungliga kommittén 1920 uppskattades till omkring 200 platser. Denna prästbrist söker nu domkapiteln som bäst att fylla genom att ge dispens åt folkskollärare, amerikanska augustinapräster och frikyrkopredikanter, och på detta sätt sjunker prästens auktoritet och sociala nivå alltmer, just i en tid, då han skulle behöva större bildning än någonsin för att sätta sig i respekt hos en arbetarbefolkning med alltmera växande bildningsintresse.

I Norge har motståndet bl. a. yttrat sig i ett karaktäristiskt yttrande av en biskop, att "hellre må hälften av Norges predikstolar stå tomma än en kvinna anställas som präst." Mindre drastiskt men ändå lika skarpt uttala sig några av våra egna högkyrkliga präster i de trettio teser, som från det hållet utgavs i augusti 1920. Där heter det: "En kristen kyrka har redan genom att på allvar diskutera frågan om prästvigning av kvinnor avfallit från Guds ord och sin egen uråldriga praxis". Och i tidningen Vår Lösen, kristliga Studentförbundets organ, (mars 1920) uttalar sig pastor Centervall i Uppsala rätt kategoriskt i saken. Han redogör där för en engelsk undersökning, som att döma av referatet alltför ensidigt sysslar med utvecklingen under den äldre katolicismen i stället för under den allra äldsta tiden. Efter att ha kommit till det resultat, att prästämbetet även i äldre tider varit männen förbehållet, förklarar han utan vidare: "Men väglödande för kyrkans handlande på denna punkt måste hennes handlande i en gången tid vara." Där om torde kommitterade (den engelska redogörelsens upphovsmän) vara ense. Och häri instämma vi med dem". Resonemangets prägel av katolicism är betecknande och det skulle kunna leda till ödesdigra konsekvenser för vår svenska kyrka, om det utsträcktes till andra områden. Om Luther hade resonerat på det sättet, hade reformationen nog blivit ogjord.

Men kanske pastor Centervalls uttalande verkligen måste tagas efter bokstaven, såsom endast gällande denna punkt: kvinnans kyrkliga ställning måste förbli oberörd, om också allt annat får reformeras? Man frågar sig ovillkorligen varför kvinnliga präster skulle vara någonting så anstötligt. Den kungliga kommittén har nog i själva verket lagt fingret på den sjuka punkten, när den anser rädslan för sakramentens överlämnande i kvinnliga händer bottna i den gamla tron på kvinnans orenhet, beroende på hen-

W. Seeger's Hårfärg

fås överallt till Kr. 2:50.

NERLIENS

KUNGL. HOVLEVERANTÖR
REGERINGSGATAN 33

Framkallar - Kopierar - Förstorar bäst

DEN ELAKE HERRN I TRAPPAN

Av ERIK PALM.

nes fysiologiska funktioner. Ty det är på den sakramentalta sidan av gudstjänsten som motståndet hänger; man är icke på långt när så rädd för kvinnor i predikstolen som för kvinnor innanför altarringen. Det är en viss likhet mellan detta slags känslotänkande och den gallikanska kyrkans förbud för kvinnan att städa innanför altarringen. Det är ett egendomligt sammanträffande, att de extremt manliga eller rättare sagt maskulina känslorna på denna punkt skola möta det gamla katolska dogmat, och detta utan att vederbörande själva observera hur det hänger ihop.

Jag säger med flit det katolska dogmat, ty den åskådning, som tillmäter högre nådeverkan åt sakramenten än åt ordet, är intet annat än katolicism, även om den förekommer inom protestantisk ram, och det är naturligtvis därför att man betraktar sakramenten på detta sätt som man anser, att deras handhavande bör förbehållas åt männen, som ensamma genom vigning kunna göras skickade till förvaltningen av dessa nådemedel. På så sätt får man också fram en katolsk föreställning om prästämbetet såsom varande något annat och mer än ett läroämne "upprättat för god mänsklig ordnings skull", såsom Luther har inskräp. Strävandet efter att giva kvinnor tillträde till prästämbetet kommer på detta sätt att bli ett led i hävdandet av protestantismens idéer gentemot katolicismens.

Invändningar av annan art än dessa katolska pläga nog också komma fram. Det finns t. ex. så få kvinnliga teologer, säger man, och även dessa få synas icke särskilt entusiastmerade för saken. Det är sant, men dessa förhållanden skulle snart ändras, om kyrkan öppnade tillträde till ämbetet. Kvinnor, och särskilt kristliga kvinnor, äro ett lojalt släkte, som inte äro bekajade med någon överdriven tro på sig själva och sällan ha banbrytarens frejdighet. Den saken framträdde på ett särskilt påfallande sätt just i den artikel av en kvinnlig teolog, som Idun 1919 hade i saken. Det är just från det hållet man också får höra sådana saker som att kvinnorna icke skulle kunna göra sig hörda i kyrkor eller sköta ordförandeskapet i kyrkorådet. Det är som om man aldrig hade hört, att röststyrkan icke behöver bero på kön utan på talteknik, vilket varje lärarinna vet, liksom att kvinnor för länge sedan suttit ordförande i stora internationella församlingar och fört andras talan inför domstol.

Stundom framhålles också, att det icke finns något speciellt behov av just kvinnliga präster. Men det finns ett mycket starkt behov av kvinnlig självavård och kvinnlig förkunnelse, och det vore mer än underligt om den kvinnliga "kyrkotjänaren" inte skulle få utdela nattvarden åt de sjuka hon sökt eller de nattvardsbarn hon läst med. För att inte tala om de farliga följderna för en protestantisk kyrka av dylikt obehörigt åtskiljande mellan sakramentsförvaltningen och predikoämbetet. Vi skulle icke i något avseende bli lidande på om vi även härvidlag gjorde allvar av Pauli ord (även om han inte själv gjorde fullt allvar därav på grund av sin judiska ståndpunkt): *Här är icke jude eller grek, här är icke träl eller fri, här är icke man eller kvinna.*

Ärade halvårs- och kvartalsprenumeranter

erinras om att prenumerationen genast bör förnyas.

HÖGT UPPE I ETT KONTORSHUS bodde en gång en verkligt elak herre som hette Filemon. Denne herre var så skamlig, att han inte ville åka i hissen utan gick upp för alla trapporna bara för att kunna slita på varje steg, och han prenumererade på alla möjliga tidningar och häften, som han aldrig läste, för att de stackars gummorna skulle fördärva sina ben med att bära upp dem. I sitt fönster låg han om kvällarna och på söndagarna och skrattade åt alla som halkade och snubblade och stötte emot varandra, och när han blev förkyld av att ligga i fönstret och fick ont i halsen, då gick han inte till apoteket och köpte sig något nyttigt gurgelvatten, bara för att apotekaren inte skulle förtjäna något på honom. Och när han tänkte på vad apotekaren gick miste om, gjorde det inte så ont i halsen. Hade han fallit ned från fönstret, skulle han alldeles säkert inte ha sagt sitt namn, bara för att notisjägaren inte måtte få sin notis ett par rader längre och kunna köpa några franska bröd till sina fattiga barn.

En höst gick det en farlig epidemi i den stora staden. Efter en lång och svår strid lyckades läkarna äntligen få bukt på sjukdomen, hela befolkningen andades lättare, och tidningarna skrevo med glädje att nu var staden verkligen fri från det eländet. Inget fall hade förekommit på länge. Herr Filemon läste detta och på något underligt sätt, som säkerligen var både svårt och tidsödande, lyckades han skaffa sig sjukdomen, och så kom läkarnas utsago på skam och oron vaknade på nytt. Herr Filemon själv hade svåra plågor och väntade döden, men han aktade varken uppå smärtorna eller döden utan gick helt upp i sin stora elaka förnöjelse.

Det nyttar ej att skriva mer om herr Filemons elaka och vrånga sinnelag. Man förstår ändå, att en mera elak människa möjligen kan finnas men inte tänkas.

Herr Filemon hatade kvinnan och såg kärleken sådan den är. Hade man dristat sig påstå att kärleken inte är sådan herr Filemon ansåg den vara, skulle han ha fattat detta som trots av kärleken och alldeles säkert blivit mycket ond.

När han kom hem om kvällarna, tände han omsorgsfullt trappljuset, ty som vi veta begagnade han aldrig hissen. Rätt ofta gick han upp och nedför trappan ett par tre gånger bara för att ödsla med världens trappljus och slita på hans trappsteg. Detta hände mest om våren, då även herr Filemon var något känslös.

En kväll i vårens tid fann herr Filemon ett skyggt älskande par i den näst nedersta trappavsatsen. Det husvilliga unga paret stod där helt stilla och höviskt medan herr Filemon full av vrede gick förbi och i förbigåendet gav det en blick, vilken gick tvärs igenom de unga och nästan satte märken på väggen. Han var ett ögonblick betänkt på att okväda och kasta ut dem, men i hans elaka sinne rann strax upp en annan tanke, som syntes honom mer fruktbarande.

Jag skall låta dem stå där nere, sade han till sig själv, men på samma gång skall jag stadigt se till att trappljuset icke ett ögonblick slocknar. De skola bli tvingade att ständigt se varandra och när unga älskande

i trappuppgångar och annorstädes ständigt måste se varandra, då kommer kärleken rätt snart att vändas i ledsnad och avsky. De älska egentligen inte varandra, de älska bara den bild de göra sig av varandra i skydd av mörkret. I ljuset kunna de ej blunda för fulheten och torftigheten, felen skrika ut sig själva, och vid nästa möte får den dumma- ste av de två gå och vänta förgäves. Och så är det slut med den sagan. Ha, ha!

Trappljuset brann bara en minut efter varje tryckning. Det är rätt bra, tänkte herr Filemon, för då måste jag slita duktigt på knapparna.

Han satt på sitt rum med klockan i handen. Han hade en gång köpt sig ett mycket dyrbart fickur bara för att den fattige urmakaren, som naturligtvis endast förde mera enkla klockor, inte skulle få sälja någon och tjäna sig en liten slant.

När det fattades 15 sekunder i den fulla minuten för herr Filemon med elak skyndsamt ut i trappuppgången, tryckte hårt på knappen, och så var det ljust en minut till. Och minuterna blevo timmar, timmarna led, men herr Filemon förtröttades ej i sitt onaturliga värv.

När han i gryningen lade sig gjorde han följande behagliga tankeoperation. — Jag kom hem kl. 10 och nu är hon 3. Det har alltså gått fem timmar, varje timme består av 60 minuter, 5 gånger 60 är 300. Tänk, tre hundra gånger har jag tryckt på knappen! Det kan man kalla slitning! Och så de förblindade i trappan! De ha i timtal förgäves väntat att ljuset skulle slockna. De ha väl knappt vågat hålla varandra i handen. Slutligen ha de gått med sorg i hjärtat och förmodligen fått träkigheter vid den sena hemkomsten. Sannerligen, nu kommer jag att sova gott!

Herr Filemon sov gott. Han hade visserligen elaka drömmar, men han var i sig själv så elak att sådana drömmar endast voro naturliga för honom.

Det gick en ansenlig tid. Herr Filemon var glad och lycklig på sitt elaka sätt, och på något annat kunde han inte vara glad och lycklig. Varje kväll var han i rörelse till långt in på natten och tryckte en gång i minuten på den välsignade knappen, som verkligen började visa tydliga tecken till slitning. Det älskande paret var honom en källa till både glädje och bitterhet. Det höll nämligen fortfarande till i trappan. Han såg det varje kväll och förundrade sig över dess envishet. Men jag är envisare, sade han, och tryckte och tryckte. Han led visserligen av att inte få sova tillräckligt, men han skulle inte sovit alls, om han vetat med sig, att paret stod och kysstes i den mörka trappuppgången.

Detta par var ett förständigt förälskat par. Så snart den elake herr Filemon gått upp för trapporna lyfte den unge mannen sin flicka upp till lampan. Med någon möda, som dock med tiden minskades av den allt större vanan, skruvade hon av lampan. Så blev det mörkt i den avsatsen, och att det var ljust i den andra kom dem icke vid.

Innan de gingo skruvade de alltid på lampan igen. Det var nämligen ett särdeles förständigt förälskat par.

IDUN är den litterära veckotidningen

med bidrag av våra främsta författare och författarinnor.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

MINA LEVNADS MINNEN.

AV HELENA NYBLOM.

(Forts.)

HAN VAR EN MAN SOM LÄTIT mycket tala om sig och som alla betydande personer har han haft många stora beundrare och lika många hetsiga vedersakare. På mig gjorde han genast ett imponerande intryck, just därför, att han inte alls sökte att imponera. Hans gestalt var stark och bredskuldrad, men hans röst mjuk och stilla. Han talade sakta men mycket tydligt och bestämt, och man lydde honom ögonblickligen och uppfyllde samvetsgrant allt han befallde. Innan han kom till oss, sade min man till mig: "Jag vill säga dig, att han inte är vacker, och att han är harmynt." Men det första intrycket jag fick av honom var så fångslande, att jag, då han hade gått, sprang in till min man och sade: "Jag skulle önska att alla människor vore harmynta." Han använde ingen hypnotism och tyckte inte om hypnotism, men han besatt detta omedvetna — eller medvetna? inflytande på människor, som en stark vilja åstadkommer, och han var orubbligt säker på sig själv. Alla människor kunna ju ta miste, och antagligen har också doktor Westerlund gjort det många gånger, men i oändligt många fall har hans klara blick och lika klara ordinationer räddat både lindrigt och svårt sjuka. Han hade i sin krafts dagar ett högst ovanligt minne, och alla de tusentals patienter som sökte hans hjälp, kom han i årtal ihåg, mindes vad envar av dem hade haft för sjukdom, och vilka medel han låtit dem använda, vilket bäst bevisar vilken omsorg han hyst för dem. I minsta detalj ordinerade han nu för min dotter, och tillsåg nogga att vi rätt uppfyllde hans order. På den tiden var det något nytt att använda mycket frisk luft för bröstsjuka, och då jag vid en resa till Danmark där bevistade läkarekongressen, talade jag med franska och belgiska läkare om den kur vi hade använt. De svarade mig att längre hade inte läkarekonsten kommit efter deras erfarenheter. Vi hade också den stora glädjen att se vår dotter för alltid befriad från den tendens till lung-sot som hade hotat henne. Vad än Westerlunds vedersakare kunna ha att anmärka emot honom, så är det säkert att han var en mäktig personlighet, vars kraft och godhet i lika hög grad inverkade på de sjuka och lidande som rådfrågade honom. Hans stora givmildhet emot alla fattiga och obemedlade höll han själv dold för världen, men sådant kan i längden inte döljas.

Sommaren 1879 reste jag med min dotter till Modum i Norge. Vi besökte på vägen grevinnan Hamilton, som den sommaren uppehöll sig på Kinnekulle hos sin sväger i det gamla Blombergshemmet, där hon själv bott som nygift. Nu är corp de logiset ombyggt, men den gången stod ännu det gamla huset, en träbyggnad, där matsalen och de övriga rummen på nedre botten voro mycket låga, men salongen en trappa upp hög och ståtlig. Naturen på Kinnekulle med sin yppiga växtlighet tju-sade mig mycket. Rosor och jasminer blom-made i överflöd i Blombergs gamla trädgård, där överväxta stentrappor ledde upp till mystiska lunder, och så erinrar jag mig något som kallades "Rögarne", en ljungbevuxen hed (sträckning), varifrån man ser långt bort. En kväll då jag promenerade där med Eva Hamilton och min dotter kom det över mig en sådan lust att vandra långt bort, att jag sade till dem: "Farväl med er, nu går jag ut i vida

världen", och stövlade iväg med långa steg. Eva Hamilton, som var en fullvuxen flicka, förstod naturligtvis att det var skämt, men min egen lilla flicka hade dock sina misstan- kar. Hon dök ner bakom en dikeskant, och då jag vände mig om, såg jag hennes ögon ångestfullt spanande efter mig. Hon hade sagt till Eva: "Passa på henne! Hon är inte att lita på!"

Det var första gången jag såg Norge, och det vann mitt hjärta med ens. Modum hör ju inte till de mest natursköna platserna i detta härliga land, men redan där blåna dock de höga fjällen och en väldig fors kommer då-nande genom granskogen.

Första morgonen, då jag, lockad av dess brus, sökte vägen dit genom skogen mötte jag en gumma och frågade henne, om forsen fanns i närheten. "Ja, her er jo en pen lille fos", svarade hon upplysande. Det föreföll mig då, liksom alltid sedan, obeskrivligt komiskt att kalla något så stort och vilt som en fors för *pen*. I det hela är det lika löjligt som rent av irriterande när norrmännen bruka uttrycket *pen* om sublima saker, liksom när svenskarna använda ordet *nätt* vid de mest opassande tillfällen. "En pen fos" och en "nätt bit av Beethoven" käns som ett slag för örat. Antingen uppfatta människor inte alls saken i fråga, om de använda sådana ord, eller göra de inte klart för sig begreppet av ordet. Man kan säga "en pen Hat" eller en "nätt parasoll", men när man kallar Jotunfjällen *pene* och Hamlet för en "nätt pjäs", är det ganska svårt att smälta. Annars tycker jag så mycket om det norska språket, som i synnerhet i en mans mun låter så klart och klingande. Kanske beror det på att Norge i så många år har varit förenat med Danmark, och att Norge i mångt och mycket har fått sin kultur därifrån, att jag känner mig liksom mera bekant med norrmännen än med svenskarna. När jag *inte* känner folk, finner jag norrmännen lättare att umgås med, eftersom de inte ha svenskarnas konventionella umgängeston. Man får fortare tag i människan, när de taga livet enklare.

Naturligtvis gäller detta blott flyktigare be-kantskaper. Annars törs jag aldrig säga att de olika nationaliteterna ha de eller de goda och dåliga egenskaperna, eftersom det finns människor av alla sorter i alla länder. Men liksom man genom ett hastigt betraktande av en person, kan få ett karaktäristiskt intryck av honom, så kan man ju också hos ett folk-slag återfinna vissa särtecken som kunna förefalla betecknande, något som alla tyckas ha gemensamt.

Jag kan då inte låta bli att lägga märke till att de människor, vars land består av mycket

höga berg, synas tyngda av naturen omkring dem. Deras olika samhällen kunna liksom inte riktigt nå varandra, där de ligga mellan fjällen. Man skulle tro att den storartade naturen som de jämt ha för ögonen skulle göra dem stortänkta och poetiska, och dock finns kanske i hela Europa ej ett mera prosaiskt och kalkborgerligt folk än schweizarna. Tyrolar-nas dans och musik är allt annat än vacker, och jag finner hos våra bröder och grannar, norrmännen, något av detta bundna, begrän-sade, som Björnson uttryckte i sin visa:

"Undrer mig på vad jeg får at se over de höie Fjelde?"

När man läser de stora norska romanförfat-tarna Björnson, Kielland, Lie, får man intryck av mycket små samhällen, där synkretsen begränsas av de närmaste, väldiga fjällen. Och av allt inspärrat vet jag intet så fångselikt trångt som det samhälle där Ib-sens figurer röra sig. Jag får inte blott intrycket av en tryckande, övermäktig natur, utan av en instängd våning, där man aldrig öppnar fönster eller dörrar, och där man inand-as ett instängt matos. Det är kanske inte be-synnerligt om författarna ha fördjupat sig i allt som föregår i dessa trånga förhållanden och där ha gått i cirkelgång med sina mörka tankar, men dock finns det också något helt annat i Norge! Så mycket ungt och kraftigt och egendomligt, och där bredvid en innerligh-et och hemtrevnad som gör att man trivs med och hos norrmännen på ett särskilt vis. Dess-utom är det mycket lätt att dela deras entu-siasm för deras stolta land, blott man *en* gång har sett de norska fjällen blåna. Intet berg-land i Europa överträffar det i naturskönhet! Tyvärr har jag aldrig fått se Norges mest be-römda trakter, Hardanger, Sogn, Molde, utan känner dem blott genom de resandes hänryc-ta beskrivningar.

Kap. 15.

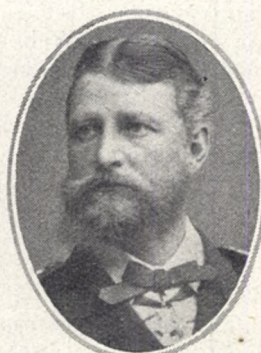
DOKTOR WALDENSTRÖM OCH PRO-FESSOR JOSEPHSON.

SAMMA ÅR VI HADE VARIT I NOR-ge, inträffade en händelse som gjorde starkt intryck på mig, och på många med mig. Doktor Waldenström dog i november av en blind-tarmsinflammation. Han hade blivit utnämnd till professor och skulle snart installeras, då han häftigt insjuknade. Under den vecka han låg sjuk blevo dagligen bulletiner uppsatta på gathörnen för att underrätta allmänheten om hans befinnande. Självsade han, att han ville opereras. "Jag vet att det *kan* opereras!" sade han till sin omgivning. "Giv mig kniven så skall jag göra det själv." Han hade anat möjligheten av denna art operation, som nu-mera har blivit använd på många tusen män-niskor och går ganska lätt för sig. Men den gången hade operationen aldrig blivit försökt, och man ansåg doktor Waldenströms yttran-den vara uttalande i feberyra eller till följd av den myckna morfin man gav honom.

Emellertid hoppades vi alla att få behålla honom, tills det plötsligen kom bud till mig sent en kväll. Doktor Waldenström önskade att säga mig farväl. De väntade hans död samma natt. Jag sprang ner för Slottsbacken i full fart, då jag fruktade att komma för sent, men fann honom vid full sans, talande och ordnande om allt som angick honom, och

A. E. Nordenskiöld.

Louis Palander.

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt
Högfin kvalitet
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

CRÈME DE CHOLEPALMINE
Antiseptiska hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sy-behörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber à Kr. 1.50 och 80 öre.

glad att dö. Fastän han var mycket avmagrad, bevarade han ännu sitt ljuva, frimodiga leende och hade ett vänligt ord till alla de många människor, som voro närvarande och som han hade önskat se. Han uppmanade en av sina anhöriga att läsa för honom psalmen: "Glädje utan Gud ej finnes, utan Gud ej finnes frid", och bad då och då att få se sig i en liten spegel, enär han ville följa sjukdomens symptom, och då han återlämnade spegeln, sade han: "Allting är gott och bra", Frampå natten gick jag därifrån, och frampå morgonen dog han. Han var då fyrtio år, och han blev begraven den dag då han skulle ha installerats som professor. Hans minne är ett av de ljusaste jag har mottagit av livet.

Året därpå dog professor Josephson. Det var på min mans födelsedag, den 29 mars, som sorgebudet kom till oss, och sällan har jag sett min man så gripen som vid underrettelsen om denne väns frånfalle. Han hade varit den som spritt musikens glans över Carl Nybloms första ungdom, och kanske uppskattar man ännu inte allt han varit för musikkulturen i Uppsala. Han satte in allt sitt intresse och sitt brinnande allvar på att få musiklivet att blomstra, utan minsta hänsyn till förtjänst eller hedersbetygelser, alltid strävande efter att kunna göra och ge det bästa. Hans minne är dyrbart för alla som känt honom.

Kap. 16.

FEST FÖR NORDENSKIÖLD.

PÅ SOMMAREN 1880 HADE VI BESÖK av mina föräldrar från Köpenhamn. Jag tror inte att Uppsala behagade dem särskilt. De voro som nästan alla köpenhamnare mycket starkt fästade vid sin hembygd och hade svårt att sätta sig in i främmande seder och vanor. Det var också den enda gången min far besökte Sverige, varemot jag ofta hälsade på föräldrarna i Danmark. På sommaren gjordes stor fest för Nordenskiöld, som hade återvänt från nordpolsexpeditionen, och studentkören visade hur glansfullt den kunde arrangera ett sådant triumftåg. I Botaniska trädgården var en sorts tron upprest för Nordenskiöld, och upphöjda säten för hans familj, och där förbi tågade representanter för alla de länder, han hade besökt på sin färd, och bragte honom sin hyllning. Särskilt minnes jag en vagn dragen av oxar med förgyllda horn och fylld med beslöjade indiska kvinnor, som buro stora solfjädrar och palmkvistar. Man hade utvalt de yngsta och vackraste studenterna till att framställa dessa indiska skönheter, och klätt dem så vackert i slöjor och pärlhalsband, med hängande svarta flätor, att det hela gjorde en illusorisk verkan. Särskilt minns jag en arab, som höll ett längre lovtal på arabiska för Nordenskiöld. Det var professor Almkvist som kunde tala språket perfekt. Han hade vid sin sida en tolk som översatte hans ord för de församlade åhörarna, samt två slavar, som kastade sig framstupa på jorden framför festföremålet, och blevo liggande orörliga under hela tiden talet räckte. Efter att ha överstrött Nordenskiöld med de mest smickrande lovord, slutade araben Almkvist sin hyllning med dessa ord: "I varje fall

Värfesten på Skansen. Scen ur den historiska tablån Drottning Christina, som framställdes av fru Manda Björling.

är den siste av araber oändligt mycket mera värd än alla ni kristna hundar!" varefter han störtade bort, följd av tolken och slavarna. Den ena nationen följde på den andra i sina olika nationaldräkter och företedde en brokig och praktfull omväxling, som tog sig glänsande ut under bar himmel, bland träden och blommorna i den stora trädgården.

sjukskötare. Jag hade hela huset för mig själv och kunde styra och ställa som jag fann bäst. Jungfrurna höllo sig uteslutande på nedre botten, där de hade utmärkt plats i det rymliga köket och den stora bekväma jungfrukammaren. Med de sjuka barnen sysselsatte de sig inte alls, och sjuksköterskor voro på den tiden en obekant ras, som blott anskaffades vid enstaka, mycket svåra tillfällen. Alltså var jag hänvisad till att sköta barnen själv, och lyckligtvis var jag den gången stark och kraftig och stod ut med det myckna nattvaket och den ansträngande upppassningen. Så hade jag också glädjen att se alla barnen tillfriskna, och jag tillbringade en mycket lycklig tid under deras rekonvalescens. Ingen vågade besöka oss, inte ens tala vid mig på gatan, så att vi voro en liten koloni av fria varelser som levde vårt eget innehållsrika och roliga liv. Julen nalkades, och barnen började sy julklappar. Min son Sven, sedan operasångare, hade en ofantlig lätthet för att brodera på stramalj, och när vi sydde i kapp, blev han nästan alltid först färdig. En kväll då jag trodde honom väl i säng, fann jag honom liggande i nattskjortan på ryggen på matsalsbordet under den tända gaslågan för att kunna se att brodera på ett gungstolsschabrak till sin pappa. Då barnen väl voro uppe, kände jag mig nog ganska trött och låg ibland och vilade på sängen bakom förhänget i mitt skrivrum. Barnen hade då många lekar för sig och bland andra hade de klippt ut en del figurer av papper och framställt Stockholms blodbad. Jag hör ännu min lille Knuts röst deklamera: "Sveriges ärkebiskop! Vi halshugga dig med vördnad och tacksamhet", varefter han klippte huvudet av en av pappersdockorna. Därefter uppstämde de alla ett högtidligt Requiem, och Carl Göran kom till mig, där jag låg och vilade, och utropade skrattande: "Så löjligt! De sjunga jämt i *d-moll*". Det gick då som det ofta går, att en tid, som för utomstående förefaller att vara en hård och bedrövlig prøvotid, just innebär mera av verkligt livsinnehåll än många glada, lyckliga stunder. Sällan har jag ägt mina barn så helt och samlade som under denna sjukdomsperiod, då vi delade allvar och skämt och kunde samtala både natt och dag. Annars äro ju barnen så mycket borta, i skolan och på lekplatsen, och bli de väl stora, ja så — addio! —

(Forts.)

TVÅ DIKTER

Av ARTUR MÖLLER.

EN SKUGGA.

LÅT MIG FÅ GÅ IFRED, DU GAMLA skugga!

Gå hem och lägg dig, ser du, dagen släcks!

Hur tunn och kutig du mot väggen sträcks,

hur stukad nacken mot ett fönster knäcks.

Ha år och öden varit dig för njugga?

Du nickar, fuling. Svepande och snål far senhöst vinden genom träd, som rugga.

Du kryper frusen ned i varje hål som sökte du ett saknat föremål.

Men kom ihåg, att du är blott en skugga!

ETT HJÄRTA.

Du käraste, vad kan jag ge dig!

Mitt hjärta är ett fattigt hus, där förr det levts i sus och dus.

Visst står den bästa platsen ledig men där är kallt och ont om ljus.

Vandaler fläckt ned och rövat och borgenärer tagit pant...

Jag skämtar inte. Det är sant.

Det är ett härjat hus och armt.

Du klappar ändå på och ber:

släpp in mig, hjärta, oförtövat!

Då öppnar jag och undret sker:

i rummen blir det ljust och varmt.

Lös mig blott gatan som du gav mig:

hur du, min sol, kan hålla av mig!

Lackerade möbler för sommarbostad och trädgård

SVENSKA MÖBELFABRIKERNA

Besök någon av våra utställningar eller begär katalog

KALL OCH SVALKANDE MAT FÖR VARMA SOMMARDAGAR

DET FINNS EN BRIST I DET I MÅNGA avseenden utmärkta svenska köket, som är mycket omskriven men som ändå alltjämt kvarstår: saknaden av grönsaker i menyn. Kanske beror det på husfädernas stora kärlek till kött dieten och deras motvilja att frångå gamla kära mattraditioner. Ty man kan inte bara skylla på grönsakernas dyrhet. Grönsaker behöver inte nödvändigt betyda tomater, blomkål och kronärtskockor, det kan lika gärna vara selleri, olika slag av sallad, palsternacka, kålens alla varieteter, mangold och scorzoneras, som äro så delikata kokta som sparris med rört smör, stekta i frytyr eller helt enkelt stuvade till kött i stället för den evinnerliga potatisen. Alltnog, låt oss än en gång predika över texten: mera grönsaker för att lätta upp den tunga svenska maten. Nu då sommarhettan är kommen och kall mat smakar så bra, bör varje intresserad husmor pröva på åtminstone ett par nya kalla grönrätter. Vi ge här några beskrivningar på goda amerikanska sallader, som ställts till Iduns förfogande av en skicklig svensk-amerikansk husmor, nu på besök i Sverige. Recepten äro alltså fullt tillförlitliga.

En amerikansk värdinna serverar gärna en fruktsallad mellan köttet och desserten eller som pièce de résistance vid den förnuftigt enkla smörgåsuppen, som vanligen avslutas med en tårta eller te. Här följa några olika sådana fruktsallader:

Fruktsallad.

Apelsiner, bananer, något äpplen och skalade valnötter uppläggas på fräscha salladsblad på en tallrik, färdig att sättas fram direkt för gästen, en klick grädde placeras ovanpå frukten, och det hela beströs med malda valnötter som garnering.

Banansallad.

Skär några bananer mitt itu på längden, lägg ovanpå skivorna en tjock klick vispad grädde, och garnera tallriken med ett par katrinplommon som legat över natten i vatten och svällt och som sedan urkärnats och fyllts med en skalad sötmandel. Det hela garneras med ett par oliver.

Ananassallad.

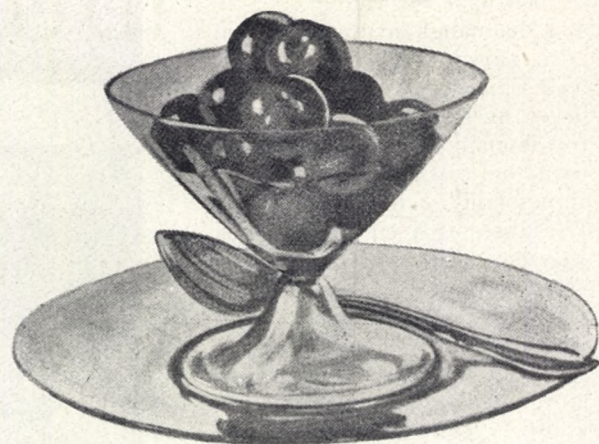
På en tallrik lägges en skiva ananas, mitt på det runda hålet i frukten placeras en kula, gjord av en mjuk, ej för skarp ost, över det hela hålles tjock majonäs.

Persikosallad.

En halv konserverad persika späckas med en skalad valnöt, en klick vispad grädde lägges ovanpå frukten, och det hela garneras med ett par syltade körsbär och malda valnötter.

Kycklingsallad.

Kokt kyckling skäres i små tärningar, rå bladselleri eller ett äpple skäres i bitar och blandas med

köttet, och sedan tillsättes fransk salladsås, på vanligt sätt tillagad av tre delar olja, en del ättika, salt och peppar. Salladen upplägges på tallriker och överhålls med tjock majonäs.

Krabbsallad.

Konserverad krabba — i stället för krabba kan användas konserverade musslor, hummer, lax eller tonfisk — blandas med fransk salladsås, majonäs slås över, och det hela garneras med hackade eller ituskurna ägg.

"Deviled eggs".

Hårdkokta ägg skäras itu på tvären, gulan tages ut och röres tillsammans med skirat smör, salt, peppar, engelsk senap och några få droppar olja, och massan fylls åter i äggen. En god matsäcksrätt.

Sparrissallad.

Några sparrisknappar, litet kokta örter, några skivor av rödbetor och tomater läggs upp på en tallrik på friska gröna salladsblad och överhålls med tjock majonäs. Om man så vill, kan denna sallad serveras med ägghalvor.

En husmor, som börjar bli intresserad av sallader, kan sedan variera deras tillagning snart sagt i oändlighet och själv komponera nya, aptitliga sommarrätter.

BABA.

BLAND KENNELKLUBBENS RASHUNDAR

Kennelklubben höll häromdagen sin vanliga vårutställning, och man kunde där se en mängd vackra exemplar, alltifrån de små malteserhundarna, som likna en knipps silkestovsar, till lejonklippa pudlar och kloka polishundar. Till vänster på bilden ses "Rudi av Ulleberg", en kinesisk hund, även kallad sol- eller lejonhund. Bilden i mitten visar bankdirektör M. Billing, Stockholm, med sin egen familj och den ansenliga och vackra hundfamilj, han uppfött. Dessa pointers fingo på utställningen hederspris. Slutligen ses till höger Lotti von Hubertheim, utställningens minsta sällskapshund, som erövrade första pris.

Foto B. Norberg.

KAPPA BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI AB + GÖTEBORG

Bomullstyger - Möbeltyger - Gardiner
Vackra, starka, handvävda, ljus- och tvättäkta.
Prover sändas. . . . . Preciserat godhetsfullt vad Ni önskar.
Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

IDUNS FÖLJETONG

LUCIA. AV MATILDE SERAO.

ÖVERSATT FRÅN ITALIENSKAN AV ERNST LUNDQUIST.

(Forts.)

GREVINNAN FILOMARINOS, DEN Tizianska skönheten, förklarade med naiv fräckhet, att Galeota d. y. var en Antonius. Markisinnan Leall, baron Matteis älskarinna, var utom sig av förtjusning; hon satt helt obesvärad bredvid sin man och bar en brosch, som bildades av två korslagda floretter, som baronen hade givit henne; och på baronens skärp var broderad en röd ros, markisinnans emblem.

Giovanna svarade nästan ej längre sin fästman, commendatoren. Hon satt där med blossande kinder och fuktiga läppar; den fysiska styrkans triumf hade upphetsat henne, hon bombarderade Roberto Gentile med glödblickar. I den stigande värmen förargade några sig över, att de tagit muffen med sig i stället för solfjädern. En rödaktig imma lägrade sig under taket, och den upphetsade fantasien såg överallt framför sig dueller, blänkande floretter, blixtrande värjor, fintliga stötar och sköna damer, som applåderade. En krigisk stämning rådde på raderna och parketten.

"Har glacen gjort någon nytta, Lucia?" sade Alberto.

"Nej. Jag är nästan varmare än förut. Jag tror, att det var eld i den."

"Det blir kanske bättre, om vi gå ut?"

"Det är strax slut", anmärkte Caterina. "Nu fattas bara en *poule* mellan min man och Mattei."

Denna *poule* var det intressantaste av allt. De bägge ypperliga fäktarne Lieti och Mattei stodo ansikte mot ansikte, kraftfulla, lugna, småleende mot varandra. Det var tyst i salongen. Några minuter lekte de endast med floretterna; det var ett vidlyftigt spel av hälsningar, låtsade en-garde-ställningar, plastiska attityder, en symfoni, vars huvudtema var den ridderliga inledningshälsningen. Applåder i oändlighet, sedan åter tystnad, ty nu skulle den egentliga striden börja. De bägge motståndarne sade icke ett ord. Bägge voro viga, slagfärdiga, fientliga, raska i utfall och försvar, parerade eldigt, snurrade om med floretten som i en ring. De voro fullkomligt jämgoda. Lieti träffade Mattei fem gånger, Mattei träffade Lieti fyra, men äran var den samma. Publiken avbröt striden med sina bifallsrop. En näsduk föll till Andreas fötter. Han tvekade ett ögonblick. Sedan tog han upp den och stack den i sitt bälte utan att se upp. Damerna applåderade så entusiastiskt, att deras handskar remnade.

Då Andrea kom upp i logen, stodo damerna och väntade på honom. Alberto Sanna hade gått för att hämta sin päls ute hos vaktmästaren.

"God dag, signorina Altimare, god dag, Caterina. Skola vi gå?" sade han i litet tvär och förargad ton.

Han hjälpte sin hustru, som stod där helt förlägen, på med pälsen. Sedan kunde han ej behärska sig längre, utan utbrast:

"Varför bar du dig så löjligt åt, Caterina?"

Tycker du det är roligt att väcka uppmärksamhet och bli utskrattad?"

Hon svarade icke, hon såg ner rakt framför sig med händerna gömda i muffen.

"En liten förståndig hustru som du? Vi leva ju inte i medeltiden! *Perdio*, att göra sig löjlig så där!"

Caterina bet sig i läppen, bleknade, kunde icke gråta, ej heller få fram ett ord till svar. Lucia stod och hörde på, stödd mot dörrposten.

"Talar ni om näsduken, signor... Andrea?" sade hon långsamt.

"Just om näsduken. Ett sådant upptåg av en hustru!"

"Det var jag, som kastade den, signor Andrea... i ett anfall av entusiasm. Ni var utomordentlig i dag, den främste av alla de tävlande."

Andrea teg, lugnade sig genast och smålog litet. Caterina andades lättare.

Medan Alberto Sanna, som hade kommit tillbaka, bjöd Caterina armen, hjälpte Andrea Lucia på med kappan. Med huvudet vänt mot honom och ögonen halvslutna stödde hon med en nästan omärklig beröring sin skuldra mot hans bröst, då hon drog på ärmarna.

5.

"ÄR DET NI, GALIMBERTI? STIG IN."

"Om jag inte stör...?" Och som vanligt snavade han på mattan och satte sig därpå med den ena handen bar och den andra instucken i en handske, som icke var knäppt.

"Ni stör mig aldrig", sade hon med den entoniga och kalla röst, som tydde på dåligt lynne.

"Ni satt och tänkte?" sade dvärgen efter en stunds tystnad.

Ärade halvårs- och kvartalsprenumeranter

torde omedelbart förnya prenumerationen för det nya halvåret för att avbrott i expeditionen ej må uppstå. Fortfarande ha våra halvårsprenumeranter att gratis tillgodoräkna sig

Iduns julnummer,

vilket nu som alltid bjuder på ett värdefullt litterärt innehåll och en konstnärlig utstyrel. Bland medverkande författare märkas Bo Bergman, Anders Österling, Helena Nyblom, Elin Wägner, Carl-August Bolander, Richard Vallner, Ellen Lundberg-Nyblom, Anna Wahlenberg, Gustaf Ullman, Ebba Theorin, Ellen Rydelius och Ernst Högman.

"Ja, jag tänkte... men jag minns nu inte längre vad jag tänkte på."

"Har ni varit ute i dag? Det är härligt väder."

"Tvärtom, jag fryser. Jag plågas alltid av värme, då det är kallt, och tvärtom."

"Besynnerliga varelse!"

"Vad...?"

"Förlåt mig."

"Och ni, Galimberty, har ni varit i skolan i dag?"

"Ja... jag gick dit, fastän jag var mycket nedstämd och alls inte i lynne att undervisa."

"Mycket nedstämd... varför det?" Men denna fråga lät nästan likgiltig.

Han förde handen över pannan och satt försjunken i tankar. Han satt med ryggen mot fönstret, men han vände ansiktet mot ljuset; hans hy var gulblek i februaridagens milda belysning.

"I går", började han åter, "i går hedrade ni mig inte med något brev."

"I går... vad gjorde jag i går? Nu minns jag, jag skrev inte, ty Alberto Sanna kom hit."

"Han kommer... ofta... tror jag?"

"Han är min kusin", sade hon kallt.

Åter dog samtalet bort. Han räknade maskinmässigt fingrarna på den handske han icke hade på sig och fick dem ibland till sex. Lucia satt med tillbakaböjt huvud och lekte med länstolens silkesfrans.

"Vill ni, att jag skall ge er en lektion i historia i dag?"

"Nej. Historien är onödig. Allting är onödigt."

"Är ni också nedstämd?"

"Nej, jag är inte nedstämd, bara liknöjd. Jag önskar jag kunde låta bli att tänka."

"Då får jag kanske inte heller — förlåt mig — något brev från er i morgon?"

"Jag vet inte... jag tror inte, att jag kan skriva."

"Dessa brev äro ju min enda tröst", klagade dvärgen.

"En föga varaktig tröst."

"Jag är så olycklig, så olycklig..."

"Vi äro alla olyckliga", sade hon i bestämd ton, utan att se på honom.

"Jag är rädd, att de inte tycka om mig längre i skolan", sade han, som om han talade för sig själv. "Alltid ser jag iskalla ansikten; Cherubina Friscia hatar mig bestämt. Hon är en tillgjord hycklerska, som väger mina ord. Hon antecknar i diariet, varje gång jag kommer för sent. Jag vet inte, hur det kommer sig, men ibland glömmar jag bort tiden: mitt minne har blivit mycket svagt."

"Ni lycklige! Och jag kan inte glömma..."

"Dessutom äro de trefärgade i år uppstudsiga och näsvisa. De motsäga mig, neka att skriva sina krior, göra mig närgångna frågor. Oupphörligt tappar jag tråden och kan inte få rätt på den igen... och då skratta de." —

(Forts.)

IDUNS BARNSIDA: APROPÅ SKOLAVSLUTNINGEN

HUR SKOLBARNEN HA DET I ANDRA LÄNDER

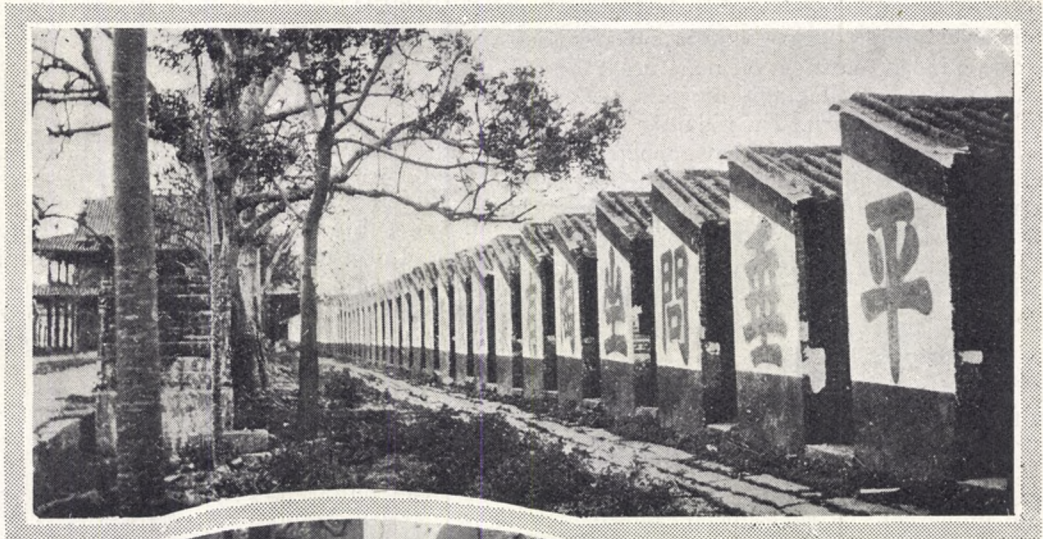
Tre små eskimder, som tycka det är roligt att gå i grönländsk skola.

Australiska flickor hålla upp sina tallrikar för att visa lärarinnan, att de äro rena.

En liten perser lär sig skriva med penna, skuren av vassrör.

När kinesbarnen ha examen, få de sitta i var sin lilla cell, och de äta och sova där. Vaktare patrullera kring cellerna och se till att det ej fuskas.

Two negerpojkar, som ej kunnat läxan, få stå i skamvrån.

I Indien finnas inga skolbänkar utan »skolmattor».

Foto: Otto Hæckel, Georg. Hæckel, Berlin.

Gymnastik i en negerkola i sydöstra Afrika.

Här se ni några lustiga bilder från skolor i öst och väst. Men de svenska barnen ha det kanske allra bäst. De ha inte bara de utmärktaste skolorna, utan också de längsta ferierna, åtminstone så vitt vi veta. Så mycket är säkert, att barnen i flera länder bl. a. Frankrike, bara ha sex veckors sommarlov. Tänk då, så gott det är att vara ett svenskt barn och få en lång skön sommar på två och en halv månad!

SCENENS BARN TÄVLA PÅ SPORTENS ARENA

»Frippe», 89 år,
gör avspark.
Bredvid honom
dir. Gelbord.

Parlöpning av från vänster till höger: Sven Hallström
och Margit Rosengren, Gillis Blom och Greta Smed-
berg och som tredje par Håkan Westergren och Gina
Barcklind. De båda senare vunno första pris.

Svenska och dan-
ska skådespelar-
lagen.

Skådespelarnas stafettlöpning. Det
segrande lagets sista växling.

PILTRÄDETS ANDE - JAPANSK LEGEND FÖR IDUN'S BARNSIDA

NI HAR VÄL HÖRT TALAS OM JAPAN? Landet där alla barn äro så snälla. I det landet fanns för många hundra år sedan ett jättestort pilträdet och det växte i en by med ett konstigt namn, och hade stått där förfärligt länge — mer än hundra år. Barnen klättrade och lekte i dess krona och när solen brände fingo de skugga och svalka under dess grenar. Så hade det varit i både fars och farfars tid och så var det ännu den dag, som vår saga börjar.

Nu hände det sig, att bönderna i byn tänkte bygga en bro över floden. Och så tyckte de att det där stora pilträdet skulle bli väldigt bra till att få virke av, ifall de fällde det. Men en av bönderna, Heitaro, tyckte att det var synd om det gamla, vackra trädet, och bad sina grannar tänka på hur roligt de i sin ungdom och barndom haft i det trädets skugga, och hur vackert och ärevördigt det gamla trädet stod där vid flodbrädden. "Ni skall få taga så många träd ni behöver ur min skog, sade han, om ni låter det gamla trädet stå i fred för all framtid.

Och eftersom de alla i sitt innersta hjärta älskade och äradet det gamla trädet, blevo de glada åt Heitaros förslag, och så fick det gamla pilträdet leva.

Följande dag, när Heitaro gick hem från sitt arbete, såg han en ung, vacker flicka stå vid pilträdet. Hon var så vacker, att Heitaro tänkte att hon måste

vara minst en prinsessa. När han gick förbi, hälsade hon "God afton, Heitaro". Och Heitaro tänkte, att han aldrig hört en så ljuv stämma. Vem var hon? Han hade aldrig sett henne förr. Han tänkte på henne hela natten och hela den följande dagen, under arbetet. Men när han på kvällen vände hem, fann han åter den unga kvinnan under pilträdet.

"God afton, Heitaro", hälsade hon, "du måste vara trött efter dagens arbete. Vill du inte sitta här under pilträdet och vila en stund?" Det var Heitaro gärna med om, och så satte de sig och samtalande. Och innan de skildes, hade de kommit överens om att gifta sig med varandra. "Men du måste lova mig att aldrig fråga mig efter mina föräldrar eller mina vänner", sade flickan. "Kalla mig Higo, och jag lovar att du aldrig skall behöva ångra ditt förtroende till mig". Heitaro lovade, och så gifte de sig med varandra.

Snart fingo de en liten gosse, som de kallade Chiyodo, och han var så vacker och så förståndig, att ingen i byn trodde att ett vackrare och klokare barn fanns i hela Japan. Heitaro och hans hustru använde alla sina lediga stunder till att leka med den lille och en lyckligare familj fanns icke. Chiyodo höll mycket av sina föräldrar och beflitade sig om att alltid vara lydig och uppmärksam. När han nå-

gon gång gjorde sig illa, och tårarna ville komma, sade han: "Bort, stygga tårar, förstår ni inte att far och mor bli bedrövade, om ni visar er." Och så smålog han med hela ansiktet i stället, och glömde smärtan. Så gör alla duktiga barn i Japan.

När Chiyodo var fem år, hände det sig att kejsaren beslöt, att ett stort tempel skulle byggas i huvudstaden, som på den tiden hette Kioto. För ändamålet behövde kejsaren många, många träd och så beslöt bönderna i Heitaros by att offra det gamla pilträdet. Heitaro erbjöd dem att taga så många träd de ville ur hans skog i stället, men förgäves. Förstår du ej, sade de, att det är en ära, både för oss och för trädet, om kejsaren värdigas bygga in det i det nya templet. Måhända blir det till allas vår lycka. Och så beslöt de att trädet skulle fällas.

Så, tidigt en morgon, vaknade Heitaro vid ljudet av yxhugg, och när han öppnade ögonen, såg han sin hustru sittande i sin bädd, bittert snyftande, och betrakta honom med tårdränkta ögon.

"Käraste man", säger hon, "innan vi gifte oss, lovade du, att aldrig fråga mig efter mina föräldrar eller vänner. Du har hållit ditt löfte, men nu är stunden kommen då vi måste skiljas, och nu vill jag uppenbara för dig vad jag hittills hållit hemligt: Jag är pilträdet ande. När du för sex år sedan,

STOCKHOLMSKAN SEDD FRÅN LANDSORTEN

SCENEN ROYALS MATSAL.

Han en medelålders gentleman i eveningdress. Hon en dam i obestämd ålder och svart sammet.

Han en smula otåligt: Vadan denna tystnad och denna tragiska mask?

Utan att svara betraktar hon den eleganta publiken, vinterträdgården och fontänens gnistrande vattenpelare. När så orkestern börjar spela en mjuk liten ungersk folkvisa, vaknar hon ur sina melankoliska tankar. Med en dröjande avskedsblick över det hela säger hon med ett svagt leende: Jag har sålt min förstfödsrätt för en grynvälling.

Vilket är uttytt?

Att jag ämnar slå mig ned i landsorten — — av känslöskäl plus ekonomiska.

Dåraktiga lilla Jakob, dina känslor borde väl säga dig, att du bör stanna här. Du på landet, du som är van att leva mitt i brännpunkten, du skulle tyna bort, och betänk, att aldrig få njuta mitt intelligenta umgänge!

Hon med ett mångtydigt småleende: Det blir svårt nog, men jag har träffat alldeles förtjusande människor, vilka i all sin dag levat på landet. För övrigt har jag sett dagens ljus på en herrgård, där förfädren levat i tvenne århundraden. Några lantliga instinkter skall väl efter så många generationer ha avsatt sig i min själ.

Tro aldrig att fädrens missgärningar gå igen på barnen, när det för en gångs skull vore lämpligt —, blir det retsamma svaret.

*

PILTRÄDETS ANDE

genom uppoffring av dina egna träd, räddade det gamla pilträdet, beslöt jag att taga en människas gestalt för att kunna göra dig lycklig, och på detta sätt tacka dig för din stora godhet. Nu måste jag dö. Yxorna bita sig allt längre in i stammen, snart faller det gamla trädet — mitt träd — och då finns jag ej mera. Lev alltid lycklig med vår kära gosse, han är nu så stor att han kan följa dig i ditt arbete, och han kan reda sig utan sin mor. Jag skall alltid vara när er, osynlig, och söka skydda er för allt ondt."

Sedan hon sagt detta svävade hon bort i riktning mot pilträdet. Men Chiyodo, som vaknat sträckt sina armar efter henne och grät. Heitaro omtalade då för gossen hans mors historia, och sedan de tagit på sig sina kläder, gingo de bort till trädet.

Nu var det snart dag, och i morgonljuset sågo de pilträdet liggande på marken, redan berövat sina grenar. Männens som fält trädet, sökte nu draga stammen ut i floden, för att sedan låta vattnet föra densamma till huvudstaden. Men de förmådde icke rubba den ur sitt läge.

Då trädde Heitaro fram och sade: "Mina vänner, — genom att fälla den gamla pilen, har ni berövat mig min hustru, ty hon var trädets ande. Men om ni tillåter min lille gosse att hjälpa er, så lyckas ni måhända förflytta stammen ut i floden."

Chiyodo lade sin lilla hand på stammen och till människans stora förvåning gled det väldiga blocket liksom av sig själv ut i vattnet.

Och under tiden sjöng Heitaro följande lilla visa:

Är det icke lustigt,
att se den lille gossen.
Han är starkare än ni tror,
och snart så blir han stor.
Ho, hej. Ho, hej. Ho hej.

Och den visan sjunger man än i dag för barnen i Japan. Inte bara för gossarna, utan även för flickorna. Men då sjunger man naturligtvis flickan i stället för gossen och hon i stället för han.

I 393 dagar har nu jag, damen i obestämd ålder, njutit grynvällingens alla fördelar. Synd bara, att en älskvärd omgivning kryddar den väl starkt, kryddan heter "huvudstadsbons mindervärdighet". Thema med ändlösa variationer, populärt och outslitligt. Ja, kära stockholmska, föga anade jag, att landsorten, som då och då besöker huvudstaden en vecka eller två kände dig och mig så grundligt utan och innan. Nå, att känna oss innan är skäligen enkelt, där finns intet, platt intet, som är värt att känna — — — vi sakna själsdjup, allt är flärd och ytlighet. Generellt sett, är stockholmskan ett lyxdjur, som ingenting kan och ingenting vill — — — utom roa sig och förstöra mannens penningar.

A propos kunnandet ett litet intermezzo här nedan. Umgängesformen här är naturligtvis kafferep, och med kaffet följer naturenligt en för matsmältningen farlig massa bakverk plus en ingående fördjupning i nästans görande och låtande. Man får t. ex. veta, att "nu har hon äntligen funnit sin själs älskade", alldenstund hon varit sedd med manligt sällskap, eller att fröken N. N. i fästmansgåva fått en päls, som rakt ej går i stil med hennes sociala nivå m. fl. högaktuella nyheter. Och en av damerna sitter givet vid ett av rummets fönster för att tillgodose samtligas nyhetskunger. Än rapporteras att doktor N. N. går förbi och skratrar riktigt hjärtligt, fastän hans änklingskap endast varit tre månader, eller att bankfröken återigen har håll på strumpan m. m. m. Till saken, suckar nu säkert den uttråkade läsarinnan. Jo, här fordrar den goda tonen, att man på ett kafferep uppträder med ett mer eller mindre meningslöst handarbete. Under teknad djävdes, på grund av överanstängda synnerver, trots påstötningar, bryta mot den goda tonen, uppträder så en dag med en tygbit i vänster hand och nål och tråd i höger. Sensation!! Kommentarer. Arbetet granskas ingående och befinnes under allmän förvåning, rätt så väl gjort.

Ett annat intermezzo. Under mina första månader på platsen, hugnade mig ett maskulinum med att i tid och otid predika dygdens klädsamhet för en ung kvinna. Jag fattade ej den dolda meningen, men en dag skulle fjällen falla från mina förblindade stockholmsögon. Mannen i fråga fick fatt i en tidning, där jag i ett kåseri förräder min vetenskap om nattskjortans och sovdräktens existens i den manliga garderoben. Han sade sig vara illa berörd av detta mitt otillbörliga vetande, och förklarar chevalereskt, att detta mitt vetande kanske var rätt så naturligt, när en stockholmska väl ej vandrar dygdens smalaste stig!!!!

Mina saknade vänner, vi måste omvända och bättra oss, om det nu ligger inom möjligheternas område. Enda sättet skulle då vara, att Ni flyttade till landet, ginge för er själva, sågo ned på stadsbon och beundrade edra egna djupa, gedigna egenskaper. För egen del har jag lärt mig gå för mig själv, men med självbeundran går det smått, om det nu inte kommer, utan min förskyllan och värdighet, med åren.

Åren I, o stockholmskor betänkta på bättring, vill jag endast säga, att det där talet, att människan blir okonstlat öppenhjärtig och naturlig på landet, synes mig en smula legendariskt. Nu börja antagligen de saliga herrarne Jean Jacques Rousseau och Fritz Reuter, samt de ännu så länge osaliga herrarne Kabbarp och Karl Erik Forsslund, oroligt röra på sig. Förlåt, mina bästa herrar, livet på

landet är ej alltid så enkelt, som ni skildrat det. Det är tvärt om ytterst komplicerat.

Ingenstädes är etiketten så benhård och ingenstädes stöter man på så många kinesiska — och så alldeles otroligt kinesiska — murar, som just på landet. — Är du stockholmska — yttra aldrig en egen mening, avviker den från omgivningen är den dålig eller gränslöst löjlig. — Man är besvärande fantasifull i landsorten. I staden blir fjädern en hönsgård, här är fjädern överflödigt, man har en äggkläckningsmaskin i var vrå. — Här kallas artighet mot en dam fjäsk, är damen i sin tur älskvärd mot en man, kallas det — avsikter. — Går en dam tvärs över landsvägen med ett maskulinum, är hon kär i maskulinet. Uppriktighet är en last! Ty se, att damen gick tvärs över landsvägen med maskulinet, är i och för sig ej opassande, men upplyser hon en tredje om den delikata händelsen, blir det hela chocking. Vad du gör, gör i smyg! — Skratta länge ofta och hjärtligt eller säg att du längtar efter glad musik eller en trevlig liten middag — och du är ytlig och nöjeslysten. Var tyst och allvarsam eller se bekländ ut — och du är bortskämd och illa uppfostrad. Sök umgänge och du är påträngande — gå för dig själv — och du är fränstötande. Kanske dock det hela ställer sig anorlunda, i den händelse du ej vore från den syndiga huvudstaden.

Sens moral — är du en öppen och uppriktig natur, som vill andas och röra dig fritt — bo i staden.

"M:lle MOUTARDE".

SOMMARTEATER

FOLKTEATERN BLIR DET STÄLLE DIT Stockholm och den resande landsorten kommer att gå i sommar för att få sig en rolig kväll. Ty Karl Gerhards revy är full av lustiga infall och goda kupletter, den spelas med smittande humör, och kappelmästare Nalle Halldén är den förmedlande länken mellan scenen och salongen. Han dirigerar, kåserar och sjunger. Karl Gerhard själv roar publiken under olika skickligt gjorda masker, bl. a. som Gustav V i Nizza-tablån, till vilken själve Grünewald levererat en effektiv dekoration. Bland det roligaste på premiären var kanske Lily Ziedners parodi på Naima Wifstrand i arian "Hopp la la", Sigurd Wallén som Ranft var likaså oemotståndlig, och Ann-Sofi Norin var både parisiskt chic och temperamentsfull. En som även knep publikens hjärta var den lilla Aino som gud Amor, och hennes visa om prins Carl måste bisseras. Förresten fick man se mycket fint folk utom kungen, som sjunger en kuplett om sig själv, också Ebert, Lloyd George och Foch för att ej tala om Sjätte himlens aparta hov. Handlingen eller rättare sagt bristen på handling för en än till Nizzas karnevalsimmel, än till svenska folkets skolklass, där Lily Ziedner meddelar undervisning i spritranoneringslära och sedlighet, en mycket kvick scen förresten. Med ett ord: revyn är briljant, när ett par olämpliga kupletter i början blivit strukna, och den förtjänar den succés den säkert kommer att få.

R.

*

Blancheteaterns inledande sommarprogram består av en intressant italiensk komedi, "Otrogen" av Robert Bracco, som behandlar äktenskapsproblemet från rätt överraskande synpunkter. Figurerna äro den traditionella trion: mannen, hustrun och älskaren, men konflikten är allt annat än vanlig i sin oförutsedda men väl motiverade utvecklingsgång. Hustrun simulerar en otrohet, som i själva verket visar sig vara en rörande trohet mot den

(Forts. sid. 574.)

OPERAPREMIÄREN - AV ELLY GATE

DET KNACKADE PÅ DÖRREN. LOTTI rusade upp. — Vad nu då, voro de redan här, flickorna. Och medan hon plumsade ner med händerna i handfatet och hastigt baddade de förgråtna ögonen, tänkte hon på att det hade sina sidor att vara så "väl lottad" att kunna hyra rum med piano. Visst var det roligt att kontorskamraterna trivdes så bra hos henne och nästan varje kväll tittade in för att höra henne spela en stund i skymningen. Men, men — för mycket och för litet o. s. v.

De ankommande sågo häpna ut över Lottis förgråtna uppsyn. Lilly styrde av gammal vana direkt kurs på rummets enda bekväma stol. Kaja brukade taga plats bland kuddarna på ottomanen, och Lotti skulle ju i *alla fall* sitta på pianostolen.

— Är du ledsen, framkastade Lilly en smula osäkert.

— Ledsen, sa du. Det var ett lamt ord. — Lotti snodde nervöst fingrarna om varandra. Flickorna gävo varandra en blick. De förstodo att något var riktigt på tok.

— Sitt ned, kommenderade Lotti och kastade sig vårdslöst ned på pianostolen. Med något liknande trots började hon hamra på pianot. Kaja stod villrådig. — Lilla glada och vänliga Lotti. Vad hade hänt? Men så tog hennes moderliga hjärta överhanden. Hon gick fram till Lotti, och med ett smekande men fast grepp lyfte hon hennes vänstra hand från tangenterna. — Bry dig ej om att spela i kväll. Vi ska naturligtvis lämna dig ensam. Vi kunde ju inte veta — —

— Ensam. Nej för Guds skull, lämna mig inte ensam. Lotti kom plötsligt underfund med att det var rätt värdefullt att ha sina vänner i närheten just nu.

Men med ett utrop stod Kaja och stirrade på Lottis hand, som hon ännu höll i sin. — Där fanns ju ingen ring. Den släta ringen var borta. Lotti höjde handen mot väninnans ansikte. — Du ser alldeles rätt, Kaja. Ringen är borta och kommer heller inte dit igen.

Lilly rusade upp. — Vad är det du säger, Lotti! Har du blivit tokig! Gottfrid! — men det är ju omöjligt! Alla visste de ju så väl, att Lotti och hennes Gottfrid under ett par år varit absolut allt för varandra. Ingenting i världen kunde vara så bra som Gottfrid, och det var till en visa vorden bland kamraterna att "så och så är det, för det har Gottfrid sagt." — Detta var mystiskt — oförklarligt.

Sätt er ner, flickor, så skall jag tala om hur det kom sig. — Ser ni, Gottfrid har blivit musikrecensent! — *Musikrecensent*, flickor!

— Musikrecensent? — Men det är väl ej något ont i det.

— Nej, inte det. Och inte heller att jag ej visste om det, fast vi annars *aldrig* hemlighållit något för varandra — det kunde möjligen varit menat som en överraskning. Nej, men att han plötsligt dyker upp med åsikter, som visa sig vara stick i stäv inte bara emot mina, utan emot hans egna. Det var det, som var blixten från klar himmel.

Men det är bäst jag börjar från början, annars förstå ni mig inte. — Jag var på generalrepetitionen i går — Mirjam, ni vet.

— Hur fick du biljett till en generalrepetition, frågade Kaja intresserad.

— Den ramlade på mig. Genom fönstret, svarade Lotti. Den oviktiga punkten hade hon ej tid att stanna vid. Men flickornas nyfikenhet var väckt. — Ramlade — genom fönstret! En trappa upp? — Lilly ruskade stumt på huvudet.

— Ja, ni förstår — det var så att Gunnel gick

förbi mitt lokus här kvällen förut. Gunnel, ni vet — hon som först tjänstgjorde på ett landskansli, varifrån hon avvek med glänsande betyg och därefter fick plats på vårt kontor. Det var före er tid. Allt det hon gjorde gick med fart. Siffror och skrivelser dansade in i böckerna, själv dansade hon alltid genom rummen, och en vacker dag dansade hon bort från oss, och hamnade i balletten vid Kungl. operan. — Nå, jag ropade på henne och vi språkade ett slag genom fönstret. Så erbjöd hon mig en biljett till "Mirjam". Flickor — jag hade aldrig i mitt liv varit på en generalrepetition och trodde det var en stor sensation för en vanlig kontorsflicka. Jag gick naturligtvis.

Jag var mycket nyfiken på det hela, och att bara se blusar och kavajkostymer på parketten gav mig först en liten chock, men så kom jag ihåg att det skulle ju så vara. Det preluderande gnisslet från orkestern var sig likt, men för övrigt visste jag inte vad som komma skulle — om denna opera gick i den glada eller allvarliga stilen. — Ett barskt: stäng dörrarna där! hördes, just som det blev mörkt. Och så kom några mjuka, rena toner, spröda som glas. Jag kom genast i stämning — en sorts undrande förväntan. De lovade något dessa toner. Draperierna föllo åt sidan. Man drog efter andan. Denna färgverkan var betagande. En aftonhimmel tonande i lilas, en rymd som tycktes oändlig, i fjärran en mörk toppig skog, i förgrunden en liten fallfärdig hydda — det var allt. Men sällan hade jag sett något i all sin enkelhet så imponerande. Det var färg, det var djup,

det var vidder utan gräns. Man kände strax den röda tråden av allvar i denna opera. Jag blev alltmer förundrad. Allvar — verkligt djupt allvar? I en opera! Något sådant hade jag aldrig upplevt förr. Men det gladdade mig, både för egen räkning och för alla dem som sutto omkring mig. Hela salongen tycktes mig bliva till ett enda stort rent samvete, och det vi såg och hörde kunde för en gångs skull ge oss någonting, någonting mäktigt, vackert, renande. — Ack, kära ni, handlingen var egentligen så enkel, så rörande enkel, fri från allt posering. Det var ingen saga, utnyttjande rika fantasiers alla möjligheter i scentekniskt och koreografiskt hänseende. Inga bloddrypande skräckscener, inget glittrande gyckelspel. Det var rama verkligheten, det dagliga livet — utspelat när och var som helst. Enkla människors lidanden och glädjemen, fattigas och rikas konflikter, olikartade viljors sammandrabbning, världsliga och religiösa åsikter som skar sig, stor glädje, namnlös ångest och så genom det hela den starkes hand, den mäktiges ord och det goda, det milda, som segrar till sist.

Spännande situationer fattades inte, ej heller ögonfägnad av vad lyx och färger kunna bjuda. Händelserna följde i varandra tagande med sig den mängd av känslor de krävde. Musiken följde i alla skiftningar fängslande, genomträngande. Man blev andlös. — Det var en underbar komposition, detta — en genialisk sammansättning av enkla, starka sanningar och stor, skön konst. Det grep omutligt — ens allra innersta. Man tvingades att tänka — att gå till sig själv. Detta var gott! Detta var för visso ett underverk!

Den sista tonen dallrade ännu i luften. Pang! — det elektriska ljuset tändes. Det var skärande. Brutalt blev man slungad från en bättre värld ner till den grå verkligheten igen. Men publiken var ännu stum — gudskelov! Människosorl passar ej i varje tomrum. Man enades tydligen i samma anda. Man hade upplevat något — något stort, oförglömmeligt.

Jag reste mig med en känsla av djup beundran för detta spel, så storslaget i all sin lättförståeliga enkelhet. — Då får jag plötsligt se Gottfrid ute i korridoren ivrigt sampråkande med några andra unga herrar. De hade pennor och block och gjorde anteckningar. Jag blev förvånad, ty han hade ej talat om för mig om sin därvaro. Men kanske hade han kommit lika a propos som jag, tänkte jag. Han såg mig, men föreföll ej bliva glad just. Det förbrillade mig. Jag väntade naturligtvis på honom, så att vi fingo sällskap. Han var först färdig och tankspridd, så kom det — nyheten. Det var sannligen en överraskning, jag blev hjärtans glad. Han skulle få det ekonomiskt bättre, och alltid var det ett steg uppåt. Och så detta att det var ett stort intresse att lägga ned sitt jag uti. Vilket senare jag ju så väl kände till, att jag tyckte mig redan vara med på ett hörn. Ja, ja, vem vet, jag skulle nog kunna hjälpa honom smått! Märkvärdigt nog talade vi intet om det vi nyss sett och hört. Gottfrid hade bråttom till redaktionen för Huvudstadsposten och vi togo snart farväl av varandra.

På kvällen var premiären, och i morse störtade jag upp ur sängen en hel timme tidigare än vanligt. Jag måste ju så fort som möjligt skaffa mig Huvudstadsposten. Jag fick den i närmaste gathörn men motstod frestelsen att öppna den genast — jag måste krypa ihop i ett bekvämt hörn, när jag skulle njuta av det Gottfrid hade skrivit. — Men

(Forts. sid. 575.)

KONSTNÄRLIGA KLÄDER

En vacker pyjama i vitt tvättsiden med handtryck i rosa och svart och sidenband i rosa.
Foto I. Hartman.

Tre unga artister, fru Birgit Hartman, fröken May Hasselblad och fröken Brita Blumenthal, äldsta dotter till hela Sveriges Stintan, ha slagit sig tillsammans i den vackra tanken att ge svenskorna konstnärligare kläder än hittills. Fru Hartman, som experimenterat fram lämpliga färger för handtryck med linoleumstampar, står för mönsterkompositionen, fröken Blumenthal komponerar likaså och trycker och fröken Hasselblad sammanfogar konstnärligt de mönstrade sidenbitarna till vackra klänningar, pyjamas, underkläder eller vad man nu vill ha. Artisttrion startade häromdagen med en utställning i sin ateljé Birger-Jarlgatan 9 i tr., där alla de utställda modellerna, däribland nätta barnkläder i handtryckt siden, caper o. d. slutsålades på en dag. Då man betänker det konstnärliga trycket och det goda utförandet äro priserna synnerligen måttliga, och ateljén har säkert en mission att fylla.

SOMMARREVVYERNA HÅLLA SITT INTÅG

Karl Gerhard uppträder i sin revy på Folkteatern bl. a. som Hans Majestät Gustaf V.

Så här ser en av de vackraste balettorna ut i Emil Norlanders revy på Kristallsalongen.

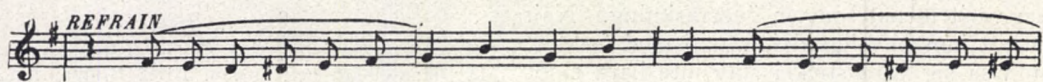
Fröken Hulda Malmström är sedan gammalt en favorit hos revyernas publik. Hon spelar nu med i Vasateaterns »Än leva de gamla gudarna».

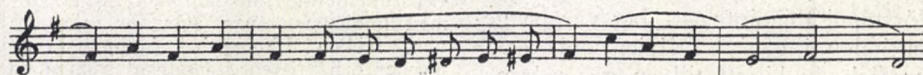
En skön och temperamentsfull fru Orfeus spelas i Vasateaterns revy av fröken Greta Lindgren.

Folkteaterns stjärna, Ann-Sofie Norin, som parisisk midinette i Karl-Gerhards nya succès-revy.

Ty svenska folket, det har pretention. Det vill ej se på Sveri-

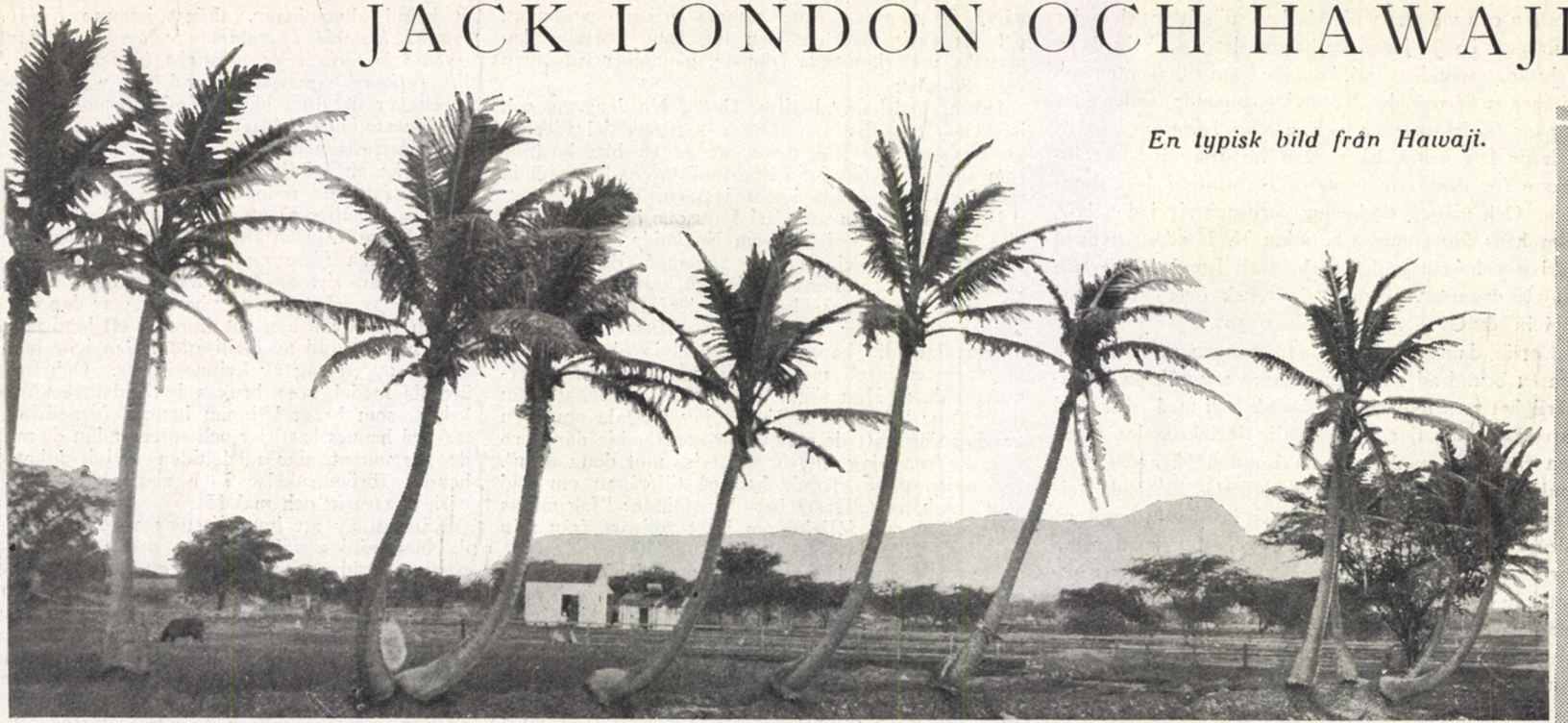

ges kungatron, En liten obetydlig korpulent person o. s. v.

Detta är den parisiska apachesången »Mon Homme», som Karl-Gerhard förvandlat till kungakuplett och som säkert blir sommarens favoritmelodi.

JACK LONDON OCH HAWAJI

En typisk bild från Hawaji.

Foto: Otto Haeckel, Berlin.

Två av Hawajis berömda hula-huladanserskor.

Jack London och hans hustru i gott reshumör.

En fin Honolulu-dam, klädd till bal.

Två hawajer laga till kalas: svinkroppen fylles med heta stenar och stekes på detta sätt.

Blomsterkransar och girlander spela en stor roll i »Kärlekslandet».

JACK LONDON — JOURNALISTEN, KRIGSKORRESPONDENTEN, som vann världsrykte genom sina böcker — har en viss nimbus av äventyr och bragd kring sitt namn. Han hörde till de författare, som *upplevde* ting — livsfarliga historier bland

svälten och vargarna på Alaskas snöslätter och under kulregnet i rysk-japanska kriget, det sista krig, då en krigskorrespondent fick komma fram till fronten och ej bara se "friserade slagfält", spännande färder över Japans säljaktmarker och mellan Söderhavets öar. Därför har också hans egen historia ett stort intresse för dem som beundra författaren Jack London. Och många skola nog fördjupa sig i den bok, som hans änka, Mrs Charmian K. London, nyligen skrivit och som under titeln Jack London och Hawaji i dagarna utkommit i svensk översättning på Bohlin & C:os förlag (pris 6:50).

Det är dagboksanteckningar, skrivna av en hustru om en beundrad man, utan några anspråk på konstnärlighet men livligt och målade och med en mängd intressanta detaljer om Hawaji, Kärlekslandet. Läsaren får följa med makarna London på äventyrliga muläsneritter upp på världens största slocknade vulkan, han får göra ett dystert men intressant besök på Molokai, de spetälskas ö, och veta hur man sakta men säkert går mot den hemiska sjukdomens utrotande genom rationell isolering, han får följa med på besök hos grannarna, som bo i villor, omgivna av skära begoniaskogar och palmer, och göra långa simturer med herrskapet London, som båda tyckas ha varit kända sportmän. Man får också en god inblick i Hawajis gastronomiska delikatesser, från "enfingerpoin", en slags gröt som ätes med pek-fingret, till ananas och andra läckra tropiska frukter, som växa på de stora farmarna. Societetslivet i öns huvudstad, Honolulu, skymtar förbi, man får på upptäcktsfärd med Londons lilla segelbåt Snark, besöker fester, där hulahula dansas och infödingar spela på sin ukulele, så som blott en hawajier kan spela, som har musiken i kroppen. —

Med ett ord, boken är en hymn till Hawaji, landet som Jack London älskade så högt och som älskade honom tillbaka. Hawajerna skänkte honom sin största hederstitel "kamaina" — en som hör till — och sade om honom: "Med spetsen av sin penna besegrade hans snille alla fördomar och gav hela världen sanna fakta om det hawajiska folket och andra nationer i Söderhavet". Och en fattig ukulelespelare i en hawajisk orkester i San Francisco sade med bruten stämma, då Jack London: aska begrovs på hans älskade ranch i Måndalen: "Han kände oss hawajier bättre än någon annan. Nyheten kom till Honolulu och folket tyckte sig ha förlorat en vän".

Förut känna vi Hawaji blott från cabaretvisorna. När man läst Mrs Londons bok, har man en levande föreställning om denna lycksalighetens ö, och man får en obeskrivlig lust att se den. Om turisttrafiken på Hawaji växer efter detta, är det till stor del Charmian K. Londons förtjänst.

BABA.

En konstnärsmonografi och en kvinnoaksbok.

En bok om Carl Larsson.

DEN OFÖRGÄTLIGA SOLSKENSMÄNNISKAN i Sundborn finns ej mer, men så mycket friskare lever i stället minnet av hans person och hans konst. I tusentals hem lysa hans färgglada och äktsvenska bilder från väggarna, museernas salar och konstsammlarnes gallerier vittna om hans genialiska mödor som konstnär, mödor, vilka för den yttliga åskådaren synas som en lek med färger och linjer, men där kännaren avläser mästarens outtröttliga kamp med sitt stoff.

Det är inte alltför ofta människan och artisten sammansmälta till en enhet; det finns gott om tillknäppta artistpersonligheter, vilka blott i sin konst avslöja något av sitt inre väsen, medan fåtalet har denna öppna natur, som även i vardagslivet bekänner sina tycken och impulser, sitt hopp och sin miss-tröstan, sin kärlek och sitt hat.

Det är de omedelbara, de i välsignad mening naiva. Carl Larsson var en av dem. Hans sjudande levnadslust, så mycket märkligare som hans barn- och ynglingaår bjödo honom mycket få glädjeämnen, hans sprudlande geni och ousinliga humor karaktärisera honom i alla situationer.

En konsthistoriker, som griper sig an med att skildra C. L. som människa och konstnär måste ha

något av samma kynne, samma artisttemperament, och ha varit med om den tid, som fostrade den svenska målarkonstens främste, genombrottsmännen från 80-talet.

Dessa egenskaper besitter Georg Nordensvan, och hans bok om Carl Larsson, vars första del föreligger sedan någon tid, lovar att ge en lika levande som allsidig inblick i Sundbornmästarens kampfyllda men också ljusfyllda konstnärssaga.

Det är inte utan att Carl Larssons barnår ha en viss likhet med de öden, som Englands store humorist Charles Dickens fick genomgå, då han var pojke. Det är samma fattigdom, samma slit och ibland samma skamsenhet inför de förhållanden tillvarons skuggsidor framkallade. Huset vid Grevmagnigatan, där hans barndom delvis förflöt, torde ha varit en grell motsats till våra dagars Östermalmspalats. Han säger i några anteckningar från den tiden: "Det värsta skäms jag att tala om, men om jag säger att de människor som bodde där voro svin, så begår jag en stor orättvisa mot detta djur". En annan gång yttrade han på tillfrågan om vad som var hans roligaste barndomsminne: "Jag minns intet roligt och följaktligen intet roligast från min barndomstid".

Men askepilten bar marskalkstaven i påsen. Hans otvetydiga anlag för att "rita gubbar" förde honom från skolbänken och slavsystlorna i det fattiga hemmet till Konstakademien, i vars principskola han beträdde konstnärnsbanan, som skulle leda honom ut i ljuset och upp mot höjderna. En betydligt törnbeströdd väg var det, i all synnerhet som den unge adepten måste försörja sig med fotografiretuschering och utförandet av illustrationer i skämttidningen Kasper, till 2 kronor stycket att börja med, för att kunna leva.

Det var emellertid gott virke i den fattige pojken från Grevmagnigatan, och begåvningen, understödd av en okuvlig energi, förde honom genom misräkningar och misstag, småningom fram till den stora konstens höjder.

Nå, det vet nu alla människor, som ha någon insikt i modern svensk konsthistoria, men vad de icke hittills känt till och som utgör monografiförfattarens förtjänst att ha framlagt är människan Carl Larsson i sitt arbete och i sitt privatliv, hans impulsivitet som konstnär, vän och kamrat, hans på en gång karska och ödmjuka väsen och Greztidens idylliska arbetsliv, smyckat av kärleken, som då grep honom i den unga målariinnan Karin Bergöös, hans blivande hustrus, poetiska gestalt.

Motgången förmådde ingenting över Carl Larsson; han skrattade ut den när han inte grep den i strupen; medgången gjorde honom tacksam och vek som ett barn. De många för hans stämningar och strävanden belysande brev, som Georg Nordensvan under mycken möda framletat, ge en trogen spegling av hans natur, omedelbara och bräddade av hans eldfulla och humoristiska temperament som de äro.

Boken innehåller vackra sidor om C. L:s förälskelse och giftermål och om hans och hans Karins smekmånadstid i Grez, humoristiska snapshots från kamratlivet i Paris, åtskilligt intressant om Strindberg som vän, diktare och kritiker och framför allt om arbetet — detta ihärdiga knogande, som var ett med konstnärens natur.

Carl Larssonbokens första del omfattar tiden 1853—1890, alltså fram till perioden, då han skapade sina första dekorativa målningar. Georg Nordensvan har medelst sin sympatiska och fängslande framställningskonst, sakrik utan tyngd, kritiskt värdesättande utan partisynpunkter, dragit försorg om att man med otålighet avvaktar monografiens andra del. E. H.—N.

*

Ann Margret Holmgren: Två internationella kvinnoorganisationer.

FÖR LÄNGESEN SATT JAG I ASKOVS folkhögskolas stora sal och hörde en föreläsning av den gamle hövdingen på folkbildningens fält, Ludwig Schröder. Han talade om *talamodet* — det största av allt mod, det hjältemod, som bundit sanden, som kvävde Jylland, besegrade okunnighet, liknöjdhet och orätttrådighet, och som skapar mer bröd och mer lycka.

Detta det största av allt mod är det som segrar i kvinnoaken och som fört kvinnoaken till seger i kampen mot kvävande fördomar, okunnighet, liknöjdhet och orätttrådighet, som skapar mer bröd och mer lycka och nu vill skapa fred på jorden.

Som det förkroppsligade talamodet går Ann Margret Holmgren ibland oss. Detta hjältemod har fört henne in i kampen för de svenska kvinnornas medborgaransvar och i denna hjältedat är hon verksam ännu med samma ungdomsfriska sinne. Lärarekallet har givit henne uppgiften att ge oss korta lättfattliga böcker i ett ämne, som synes mången däraktigt, men som är en erkänd vetenskap: kvinno-rättsrörelsens historia. Studentföreningen Verdensis småskriftserie har hedern av att ha fört dem

ut bland allmänheten. Först kommo *Kvinnorörelsens historia i främmande länder*, *Kvinnorörelsens historia i de nordiska länderna* och *Susan B. Anthony*, Amerikas grand old woman, och nu föreligger det lilla häftet *Två internationella kvinnoorganisationer*, skrivet av hennes fina, taktfulla och måttfulla penna.

Det är en glädje att få en så klar och koncisa sammanfattande redogörelse för denna väldiga rörelse, som håller på att revolutionera alla hem, klasser och stater. Den kinesiska kvinnan löser bindlarne från sina förkrympta fötter, den persiska lyfter slöjan från sitt ansikte, den japanska förstår, att hon skadar arbetaren, när hon arbetar dag och halva natten för ingen lön, det finns ej ett land på jorden med någon grad av civilisation, som icke har över-sköljts av en våg av kvinnorörelse. Och underliga äro de medel, som brukas i världsutvecklingen — kriget, som bragt kvinnan hennes förnedring, bryter ned hennes bastiljer och röjer undan de multnande pergament, där medeltiden skrivit utkastet till hennes förödmjukelse i en slags halvmänsklighet, ofri, oansvarig och maktlös.

Känslan av att humanitetens vindar börja torka de bloddränkta fälten fyller orden: "Världshistoriens framtid är oss betrodd", ett uttryck för den anda, som besjälade *International Council of Women's kongress* i Kristiania 1920. Den praktiska grundval, som av dess ordförande, lady Isabel Aberdeen, be-tecknades med orden: "Gör mot andra, vad du vill, att de skola göra dig", vittnar om att humaniteten är kvinnornas lag. De orden äro ju intet annat än den gamle filosofen Laotsees lag för allt samhällsliv.

Ansvaret inför historien och släktet har karaktäriserat kvinnorörelsen ända sedan dess första gryning, och stoltheten däröver går som en underström genom det lilla häftets lugna, sakliga och objektiva framställning. En kompakt massa av fakta ger den, och den har däri uppslagsbokens förtjänst, men ända då finns ingen tråkighet, ingen tröttsam tyngd däri. Intresset hålles alltid fångslat, och stilen kommer alltid till sin rätt.

Anordningen av materialet är logiskt klar och enkel. Den första delen av redogörelsen ger en bild av *International Council of Woman* (I. C. W.) och kulminerar i lady Aberdeens ståtliga hälsningstal på kongressen i Kristiania 1920. Den andra delen ger en bild av *International Woman Suffrage Alliance* (I. W. S. A.) och kulminerar i skildringen av de glädjeämnen dess kongress i Genève 1920 hade att giva; att trots kriget 21 stater under de sista sju åren genomfört kvinnosträttens, och att alla anslutna föreningskvinnor besjälades av en absolut fast och aktiv freds vilja.

För alla de svenska kvinnor, som tiderna mognat till samhällsansvar, böra de små häftena vara välkomna.

JENNY VELANDER.

Sommarteater.

(Forts. fr. sid. 570.)

man hon har gift sig med. Fru *Tollie Zellmans* unga grevinna har kanske mera nordiskt än syd-ländskt temperament, vilken omständighet emellertid i ingen mån förringar hennes återgivande av den tacksamma rollen. Hennes naturlighet på scenen är redan den en stor förtjänst; ingenting i tonfall, gester eller mimik verkar gjort, och hennes dialogbehandling är mönstergill. Man lägge särskilt märke till den fint maliciösa tonen i scenen med beundraren i andra akten. De både manliga rollerna utföras av hrr *Gösta Cederlund* och *Olov Riego*, men tillfredsställa endast måttliga anspråk. Stycket kommer att bäras av sitt eget värde och av fru Zellmans lysande talang — kanske också till någon del av hennes charmanta toaletter.

ARIEL.

EN AV DE VÄLKÄNDA FORTBILDNINGSKURSERNA för unga flickor tar åter sin början den 15 Aug. vid Caroline Wijks Sjuksköterskehem i Göteborg. Det är ej blott blivande sjuksköterskor som där mottagas, utan — i mån av utrymme — vilken välrekommenderad ung flicka som helst, blott hon har elementarskolebildning. Kursen varar fyra månader och omfattar anatomi, hygien och barnavård, sjukvårdens första grunder, samhällslära, bok-föring, sömnad, engelska tallektioner samt huslig ekonomi. Eleverna bo i det nybyggda vackra hemmet samt få medfölja Caritas och kommunalsköterskorna på deras besök i obemedlade hem. De få sålunda en mångsidig inblick i olika förhållanden. Då utrymmet är begränsat, böra anmälningar till deltagande i kursen ske snarast.

OPERAPREMIÄREN.

(Forts. fr. sid. 571.)

du store värld, aldrig i mitt liv har jag blivit så häpen. Det var tur att jag satt bekvämt. Jag trodde jag skulle svimma.

Redan överskriften gav mig kort och skningslöst en resumé av det hela. — "Operapremiären — ett osmakligt tilltag!" — Jag stirrade på de stora bokstäverna, skarpa och svarta — nej, röda voro de, röda som eld. De dansade — om varandra — upp och ned, grinande, hånande, skrattande i yraste skadeglädje. — Där fick jag sanningen, koncis, kall och klar. — Sanningen om Gottfrid! — Gottfrid var förrädare, Gottfrid var hycklare! — Eller vad vill ni jag skall kalla honom, när han här med vartenda ord från början till slut motsäger allt vad han under hela vår samvaro delgivit mig såsom varande hans innersta, vackraste och bästa tankar och känslor.

Och här! — Ja, nog har han ord — kolossalt mycket ord, stora, utsökta och pompösa. Han jonglerar med dem — skickligt och överlägset i imponerande sakkännedom. De strömma över ens huvud. De stanna, komma droppvis — nådigt och avmått. Det haglar av sarkasmer och tvärsäkra påståenden i invecklade, lärda fraser. Man tappar andan inför denna brusande ström. Man blir matt av all denna oerhörda visdom och ger tappt.

Och kontentan av det hela? Jo, att det är så gott som ett dekadanstucken detta, att vår opera serverar ett dylikt andefattigt hopkok av allra enklaste beskaffenhet. Ett oblygt ockrande på folks eventuellt bristande om dömesförmåga. — Musiken är lånad, och åt dekorationerna är ägnat en oförlåtligt liten omsorg. Och scenerna kunna överhuvudtaget ej benämnas scener: — Ett uppskruvat staterande i en synnerligen intetsägande omgivning, på intet vis lämnande sångare och sångerskor tillfälle att göra sina speciella förmaningar gällande. Ett stycke fadd gottköpsromantik av sentimental läggning, inte utan vissa uppryckande moment, men med många andliga luckor, vilka man med djärv smaklöshet sökt fylla ut med en synnerligen malplacerad religiositet — ett försök att spela på publikens nerver och framkalla mera lättörda hjärtans gråtmilda sympati.

Kort sagt: Operan Mirjam blev i grund nedklubbad.

— Men hör du Lotti — kanske han har rätt i alla fall!

— Ja, om han åtminstone hade rätt i sina egna ögon, skulle jag kunna förlåta honom. Den som varmhjärtat framhärdar i sin bestämda åsikt, talar för sin själs salighet. Men detta är ett tal emot hans bättre vetande. Jag vet, att han kände som jag. Jag vet, att han gladdes och rördes som jag, att han kände sig liten inför den rent majestätiska anda som slog emot oss, att han omfattade just denna opera med hela sin själ. Jag vet, att han måste beundra artisternas samstämda spel, att han liksom jag rent av glömde bort att de överhuvudtaget voro agerande. Själär voro de, starka själar, som helt gingo upp i ett stort, ädelt värv.

— Men nu är du väl ändå bra orättvis. Vad skulle Gottfrid ha för glädje av att handla så?

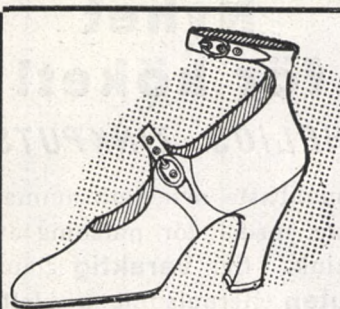
— Det förstod jag ej heller, förrän jag träffade honom i förmiddags. Då sade han mig, att det där begrep jag inte. Men jag borde ju kunna förstå, att han hade rätt, efter alla de övriga större tidningarnas recensioner överensstämde med hans.

Då började jag att förstå — långsamt men obönhörligt: — Man hade kommit överens. Man hade lagt sig till med en viss åsikt — modern och revolutionär. Och man aktar sig noga för att avslöja sig såsom föräldrad, slentrianmässig. Nej, gemensamt har man tagit höjden i besittning, för att från början möjlig-

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSAMÅGENTUREN:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 55

NYHETER I

VITA TYGSKOR

FÖR DAMER

Vita Segelskor
för Herrar.

Kembels

65 DROTTNINGGATAN 65
6 B St Paulsgatan 6 B
3 St. Nygatan 3

**GUMMANS
Tvättpulver**

-de ä'
ändå de
bästa.

**SINGER
BARN SYMASKIN**

ROLIG-INSTRUKTIV-LÄTTSKÖTT!

Nationaldräkter,

materiel, detaljer, strump. på best., frågor besv. mot dubbelt porto. Svenska Nationaldräkter, Idung. 5, n. b., Sthlm.

Watzins & Watzins

Svavelhårvatten & Svavelpomada
förläna en yppig hårväxt samt äro de effektivaste medel mot mjäll, hudutslag och vissa ekzem.

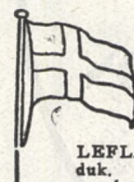
Uppfinnaren av Watzins Svavelhårvatten och Watzins Svavelpomada med sin familj, varav sanningen om dessa preparaters goda verkningar bevisas.

Att här av mig fotograferade personer tillhöra förenämnda familj samt att deras hår är äkta och naturligt intygas.
Stockholm den 6 Dec. 1920.

Sigbe Halmborg
Fotograf, Barnhusgatan 6

Tillverkare:
HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG, UPSALA.
Kungl. Hovleverantör.

Gyllenhammars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Stärkande för nerv- och muskelkraften.
För äldre, vuxna och barn.

Flaggan i topp!

Vid behov av flaggor begär vår pris-kurant och prov i duk.
Vi tillverka YL-LEFLAGGOR av prima kron-duk. "STORMFLAGGOR" av bomullsduk med tvinnad varp och "PRIMAFLAGGOR", starka och prisbilliga.
Vårt fabrikt tvenne gånger prisbelönt. Alla färger äkta och mätten lagenliga. OBS! Priserna betyd. lägre än i fjol. Ekelöf & Svenssons flaggfabr., Karlstad.

är säker död

"MURIDIN" är det effektivaste av alla kända medel för rättutrotning. Oskadligt för husdjuren, men dödar råttor av alla slag på en dag. Prospekt på begäran med intyg från hälsovårdsnämnder och enskilda över hela landet. Försäljes i flaskor om 100, 200 och 1,000 gram å 2:25, 4:— och 15:— kr. i alla färg-, kemikalie- och sjukvårdsaffärer samt från fabrikanten P. T:SON LILJEDAHL, Motala. Riks 446.

Då Ni vill ha något riktigt gott, skaffa Er då en påse

THULE

Dessert- & Likör-praliner.

DET EKONOMISKA HUSHÅLLET

MUSTADS VÄXT-MARGARIN
SPECIALITE: "BÄSTA VÄXT"

MUSTADS GRÄDD-MARGARIN
SPECIALITE: "SOLO-GRÄDD"

VILAR PÅ MUSTADS MARGARIN

För sommarsäsongen
i största sortering
VITA DAMSKODON & KÄNGOR
SILKESTRUMPOR
NATIONAL-SKODON

WESTERLÅNG-
GATAN ~ 10

AT. 22136
RT. 2920

B A D-
ARTIKLAR
SENASTE NYHETER
INKOMNA

AVD. FÖR DAMARTIKLAR
1 TR.

göra allt vidare motstånd från eventuella konkurrenter. Ty för dessa unga förmågor ligger det närmast om hjärtat att gripa tillfället och svinga sig upp några pinnhål på ryktesstegen. Det gör man bäst genom att komma med något nytt, modernt — framför allt modernt. Och i vår moderna tid ingår icke gillandet av det som är gammaldags gott och sunt. — Sens-moral — det är pjunk, sanning — sådant finns inte, och religion — det är osmakligt! — Nej, en modern, kultiverad människa fordrar mer raffinement i sina njutningar! Stor, stark fantasi — överdriven — så mycket bättre! Då kan det bli något av — futurism i färger och spel, groteska, helst obegripliga scenerier i jagande virvlar, så att nerverna rivs upp, cykloner av omoraliska handlingar och cyniskt tal!

Det vill säga: — Så vilja de ha det, som så att säga skola stå för kulturens arv — de som skriva böckerna, de som måla tavlor, de som komponera musiken o. s. v. — allesammans eggade och åter eggade av recensenterna. Men allmänheten — publiken — de som skola njuta av allt detta och som skola betala fiolerna? Ha de intet att säga? — Nej — ingenting! De begripa ju ingenting. De skola uppfostras och bli moderna. Låt dem betala för det och tacka därtill!

— Men kära Lotti, du blir så het! Man läser väl ändå vad man vill och hör och ser vilken opera eller teaterpjäs man vill — man är väl självständig!

— Jo jag tackar jag! Om du läser i alla tidningar, att den eller den teaterpjäsen är omöjlig på alla vis, så faller det dig inte in att kasta ut dyra pengar på att gå och se eller höra något, om vilket det sägs att du ej har ringaste glädje av. Efter att ha läst recensionerna om Mirjam går du alls inte dit och inga andra heller. Stycket avlivs ögonblickligen och därmed ha några ansvarslösa lyckökare brutalt undanhållit för en stor allmänhet, vad den dock hade rättighet att få. Det är däri det förfärliga ligger. Och allt detta kan jag ju aldrig förlåta Gottfrid.

Det var alldeles tyst i rummet. Var och en försjönk i sina egna tankar. En klocka hördes slå på avstånd. Tio slag. Lilly och Kaja sågo förvånade upp. Var klockan så mycket. De måste tänka på hemfärden, och Lotti beslöt sig för att följa dem ett stycke på väg. Hon kunde sannerligen behöva litet frisk luft.

I rask takt gingo de gatorna fram. Lilly pratade nervöst i sin iver att pigga upp Lotti. Men Lotti hörde ej mycket av vad hon sade. Vid Nybroplan tog hon avsked av sina vänner och vände om hem. Kvällsluften svepte kall och lugnande om pannan. På Arsenalsgatan stötte hon nästan ihop med någon. Han vek just artigt åt sidan. Lotti tvärstannade. — Farbror Johan, var det inte farbror Johan — pappas gamle vän från Stockholmstiden — operasångaren, den frejdade — alltid gärna sedde och gärna hörde. Han stannade också. Jo visst, nu kände han igen henne — fast det var länge se'n.

— Åh, farbror Johan — så bra — flämtade Lotti. Vad tycker farbror Johan om premiären av Mirjam?

Operasångare Bergbom såg häpen ut, men svarade med sin lugna, vänliga röst: — Jag anser att det är ett av de mest storslagna verk, som någonsin givits på vår operascen, och —

Lotti kramade hans hand — hårt och häftigt. Därefter rusade hon bort utan att säga ett ord vidare. Operasångaren stod kvar och stirrade handfallen ut i mörkret åt det håll Lotti försvann. Han ruskade på huvudet. Han hade tydligen hört en snyftning. — Vad kunde detta betyda?

**Nyhet
för köket!**
HELIOS ZINKPUTS

snabbaste och verksamaste medel för putsning av zink. Ger varaktig glans utan efterputsning med fett, mjölk e. d.

**A. B. FÖRENADE
PIANO & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG.**

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försäljningsmagasin: Stockholm: Drottningg. 23, Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28, Norrköping: Drottninggat. 16, Gävle: N:a Kungsg. 25.

-Kungsörs-

TVÄTTBRÄDEN

och alla slags hushållskärl av koppar, bleck, aluminium. Prydliga, praktiska, prisbilliga.

Finns i alla järn- och bosättningsaffärer.

**A.-B. Kungsörs Bleck-
kärlfabrik, Kungsör.**
Drottninggatan 20. Stockholm.

DET NUMERA
FÖRNÄMSTA
HVETEMJÖLET
ÄR

A. B. HÄRTER PERSSONS BAKELING
P. N.
CHRISTIANSTAD
GÖTEBORG
KRISTALL-PATENT

OMEGA

Världsmärket bland fickur.
6,000,000 Omega-ur i bruk.

NISSENS
äkla
Bröst-karameller
mot
hosta o. heshet

Tvättmedel och tvättmetoder.

Moderna och gamla.

På alla områden fortgår det ett oavbrutet sökande att förbättra, förbilliga och förenkla gamla metoder och förfaringssätt, som mången gång fullständigt omvälvligt bestående förhållanden.

På ett område har det emellertid stått relativt stilla och varit ganska oberört av det allmänna framåtskridandet, nämligen vid tvättning av kläder.

Sedan århundraden tillbaka tvättar man med tvål (här i Sverige huvudsakligen med såpa) på ständigt samma primitiva, arbetssamma, ansträngande, tidsödande och oekonomiska sätt. Alla försök, som gjorts, genom variation av gamla tvättmedel, och genom införandet av maskiner ha ej varit nog betydelsefulla för att tränga igenom. Först nu har det blivit förbehållet oss att giva en befriande lösning av tvättfrågan genom Södergrens nya, självständiga tvättmedel "REFLEX", vilket blöter smutsen ur kläderna.

Efter införandet i marknaden av tvättmedlet "Reflex" har en ny æra inträtt, och en omvälvning skett i hemmets tvätt. Skrubbing, nötning, bykning och användandet av skarpt frätande medel bortfalla och tidsödande solblekning blir överflödig.

Det nya tvättmedlet "Reflex" har att söka sin uppkomst i strävandet att förenkla, förkorta tvättproceduren och göra den mindre arbetsam, att inbespara mesta möjliga tid och att skaffa billiga men verksamaste tvätt- och blekningskraft samt att skona kläderna.

Varje husmoder bör därför med tillfredsställelse hälsa detta nya tvättmedel, som vetenskapligt framställt till hennes tjänst. Den förr så fruktade tvätt dagen, då allt övrigt i hen met fått ställas åsido, har nu genom "Reflex" försvunnit, då "Reflex" blöter smutsen ur kläderna utan arbete.

"Reflex" gör ensamt mesta arbetet under det Ni vilar.

"Reflex" försäljes i alla välsorterade Färg-, Kemikalie- och Viktualieaffärer samt i A.-B. Tvålhusets butiker i Stockholm och landsorten. Pris per paket 50 öre. Fullständig broschyr, avhandlande "Reflex"-metoden, sändes gratis och franco från undertrycknad, som är enda tillverkare A.-B. Södergren, Såp- och Tvålfabrik, Stockholm.

Det svenska ålderdomshemmet i Kiel.

Vem vill öka "Lilla Toras minnesfond"?

MÅNGEN STOCKHOLMARE MINNS NOG ännu den lilla 9-åriga Tora Lagerfelts tragiska död för en 8 år sedan — hon blev överkörd av ett järnvägståg vid Storängen — och det deltagande, som då strömmade hennes fosterföräldrar, sjömanspastorn i Kiel och hans maka till mötes. Lilla Toras namn lever ännu kvar i en minnesfond, som samlats i Tyskland och Sverige och som förra året uppgick till 100,000 mark. Den 1 juni 1920, lilla Toras dödsdag, fann pastor Lagerfelt en liten trevlig byggnad i Kirchenstrasse 1 a, i Kiel, som han inköpte och där bo nu ett tiotal fattiga åldriga svenskar, mest f. d. tjänarinnor. Flera av dem ha räddats undan en säker svältöd. Det svenska ålderdomshemmet behöver nu litet hjälp för att kunna fortsätta sin välsignelserika verksamhet. Friherre Lagerfelt och hemmets förstandarinna, fröken Signe Schubert, vilka båda gjort stora personliga uppoffringar för att gagna sina nödställda landsmän, vädja till varmhjärtade personer i Sverige att sända bidrag, så att hemmet må få bestå. En krona blir ju mer än 10 mark, och man hoppas därefter att de svenska understöden måtte komma snart, medan kursen är så gynnsam. Först och främst behöver man betala en skuld på fastigheten på 27,000 mark (= 2,700 kronor), och vidare behövs cirka 10,000 mark årligen till löpande utgifter för hemmets skötsel. Även de minsta bidrag mottagas tacksamt. De kunna antingen sändas till svenske pastorn, friherre Carl Gösta Lagerfelt, Eisenbahndamm 10, Kiel eller till Iduns Redaktion, Stockholm, som sedan ställer om att de komma pastor Lagerfelt tillhanda. Alla till redaktionen insända belopp redovisas i tidningen.

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

DEN 28 MAJ FYLLEDE doktorinnan Mia Westerberg 60 år. Säkerligen är det många av vår tidnings läsare särskilt i Stockholm och Norrland, som minnas dåvarande fru Ahlströms energiska och uppoffrande verksamhet under en följd av år. På en mängd platser som i Härnösand, Bollsta bruk, Nyland, Kramfors, Sollefteå, Ramsele, Strömsund och Sundsvall anordnade doktorinnan W.

kurser i porslins-, glas- och oljemålning, i konstvävning, etsning, glödrättning och handarbeten. Dessa kurser voro talrikt besökta, och som undervisningen meddelades på doktorinnan W:s kända entusiastiska sätt, lämnade de också i regel ett synnerligen gott resultat. Flera av eleverna erhöles pris vid bl. a. 1897 års utställning i Stockholm. Själv har doktorinnan W. erhållit ett flertal erkännanden och utmärkelser, bland vilka kunna nämnas flera brons- och silvermedaljer. Doktorinnan W. är numera gift med f. d. provinsialläkaren Manne Westerberg och bosatt i Stockholm.

Ömtalig hud

Genom sina för huden välgörande ingredienser, äggula och lanolin, är Ovicula-tvålen en balsam för ömtalig hud.

F Pauli's

OVICULA (ägg) - tvål

ten

ASTRA-MALTOS

anses av framstående auktoriteter som det bästa kraftmedlet, då det gäller att tillföra organismen lättsmälta kolhydrat. Rekommenderas därför av läkarna för **späda barn och digivande mödrar samt klena personer i alla åldrar.**

Pris 1/2 burk 3.25, 1/4 burk 2.—

Fås å apotek, sjukvårdsaffärer m. m. Bruksanvisning medföljer.

VOLTA

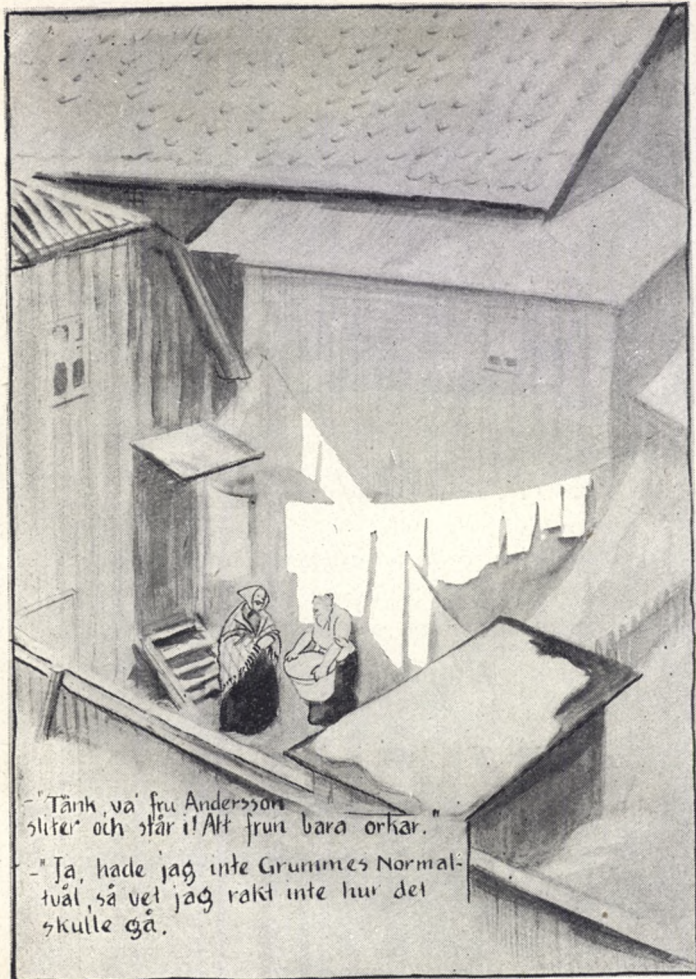
Vår nya
ELEKTRISKA SPIS

nr 7406 eller 7412
är just det ideal som
föresvävat varje husmoder.

Svenskt arbete.
Svensk konstruktion.
Särskilt lämpad efter
svenska förhållanden.

Säljes på mycket förmånl.
avbetalningsvillkor.

**ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA
STOCKHOLM**

"Tänk, va' fru Andersson sliter och står i Allt från bara orkar."
 - "Ja, hade jag inte Grunnes Normaltvål, så vet jag rakt inte hur det skulle gå."

LEVYS LAVENDELTVÅL
 kan icke överträffas.
 Tillverkare: A.-B. ALBERT LEVY,
 M A L M Ö.

Gravvårdar
 Bröderna Styrenius
 Stenhuggeri A.-B.
 VÄSTERVIK
 Priskurant på begäran.

FRAGOR OCH SVAR.

Signaturerna Sonja, Norrländska och Skånelärlarinna, som alla fråga efter matlagningskurser under sommaren torde vända sig till Fredrika Bremer-förbundets upplysningsbyrå, Klarabergsgatan 48, som besvarar alla förfrågningar rörande yrkesutbildning, inträdesfordringar för diverse kurser etc.

N:r 126. Vore tacksam få veta, om kursen vid Fackskolan i Huslig Ekonomi i Uppsala har vissa tider, vid vilka elever antagas, huru mångårig den är, vad varje kurs kostar samt vilken kompetens, som fordras?

Tvenne husligt intresserade norrländskor.

Svar. Kurserna vid Fackskolan i Uppsala börja i september eller januari och omfatta 3-5 terminer. Sökande bör vara i åldern 19-31 år och ha genomgått högre flickskola eller folkhögskola. Kursavgift 75-780 beroende på kursens art. Tillskriv föreståndarinnan Ida Norrby och begär prospekt.

N:r 127. Under en semesterresa i sommar har jag tänkt fara till Harz och skulle vara mycket tacksam för att få uppgifter på bra hotell eller pensionat i Suderode, Gernrode, Stolberg, Goslar och Göttingen.

Vart skall man vända sig i Berlin för att få resebrödkort? Gälla dylika från förra året?

Är det endast bankerna i Berlin som inlösa checkar? Kan man inte lämna in sådana till rese- och pressbyråerna och så själv slippa besväret?

Ovan resenär.

Svar. Hotell i Suderode: Michaels med 60 rum, i Gernrode: Belvedere, Brauner Hirsch och Deutsches Haus, i Stolberg: Zum Kanzler, Eberhardt och Preussischer Hof, i Goslar: Der Achtermann, i Göttingen: Krone, Weenderstr. 41.

Portieren på det hotell Ni tar in ger anvisning på vart ni bör vända er för att få resebrödkort och om fjolårets gälla. Ni kan få inlösa smärre checkar på Schwedisches Reisebureau, Unter den Linden 22-23 i Berlin.

N:r 128. Var köpes Sundstedts tvättmedel och vad kostar det? Följer anvisning om användnings-sättet med? Var köpes den omtalade lilla kokapparaten och vad kostar den?

Svar. Lundstedts tvättmedel finnes i de flesta kemikalieaffärer och kostar 1,25. Bruksanvisning medföljer. Kokapparaten säljes direkt från A.-B. Svenska Tvättmedelsindustri, Stockholm och demonstreras på begäran på firmans fabrik, Åsögatan 34.

N:r 129. Vore tacksam erhålla upplysning angående vilka hushållsskolor finnes i landsorten och deras adresser.

Stockholmsbo.

Svar. Fackskolan för huslig ekonomi, Uppsala. Fredrika Bremerförbundets Lanthushållnings-skola, Rimfors, Östergötland, Östeborgs Skolköksseminarium, Molinsgatan, Göteborg, som alla utbilda skolkökslärlarinnor. Att uppräknade alla mindre hushållsskolor i svenska landsorten är omöjligt, här några goda adresser: Vita Bandets Husmodersskola i Ljusne, Strengnäs Husmodersskola, Nöbynäs Hushållsskola, Frinnaryd (Småland); E. Hults Flickpensionat, Djursholm; Lyckebo-Sjömarken (i Göteborgstrakten), Furuheims husmodersskola, Malen.

Detta svar torde även beaktas av "Hushållsintresserad".

N:r 130. Undertecknad, som äger grundliga kunskaper i engelska och franska språken (har studerat vid Högre lärarinneseminarier i Stockholm), undrar var och hur man skulle kunna erhålla översättningsarbete, och huruvida

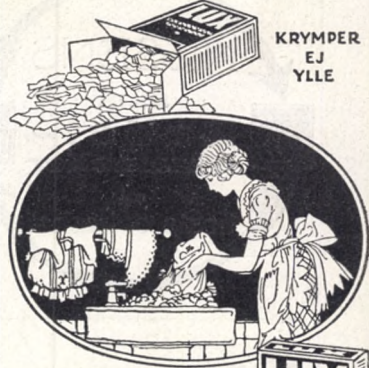
Ett starkt Släkte

skapas genom god och närande föda.

Giv Edra barn endast det bästa.

Giv dem varje morgon gröt eller välling av

Quaker Oats

Har du något som du är rädd om, så tvätta det med

LUX
 (FRÅN SUNLIGHTFABRIKERNÄ)

Billigt småbröd

bakar man själv med Tomtens Bakpulver (s. k. jästmjööl). En samling beprövade recept medföljer varje burk.

BÄSTA MEDEL FÖR LÖDNING I HEMMET ÄR CITO
 Finnes i varje järnhandel.

SKADEINSEKTERNA

i Edra trädgårdar bekämpas effektivt med hjälp av

COOK'S

Nikotinbesprutningsmedel

Sammansättning:

NIKOTIN KVASSIA SÅPA SVAVEL M. M.

Säljas av Frö- & Kvarn-lieaffärer i landsorten runt.

GENERALFÖRSÄLJARE:

TÖRNBERG & C:o, G.

Förse Eder med **Fenix-Flugfångare**

till skydd mot de farliga smittoförande flugorna. Sedan 14 år tillbaka den mest efterfrågade i handeln. Försäljes överallt.

H.K.H. Kronpeinsens Hovleverantör

TEKN. FABR. FENIX, GÖTEBORG

Sanatogen

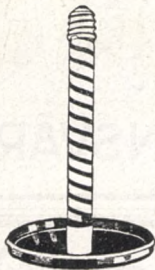
Pröva det i dag

Fås på alla apotek och i drogaffärer

Förf. Elin Wagner skriver:
"Härmed konstaterar jag med nöje såsom min erfarenhet, att Sanatogen efter någon tids användande verkar stärka kända på mattusten vilket återigen ha krafter och arbetsförmåga i följd."

Skådespelerskan Pauline Brunius skriver:
"Jag har använt Sanatogen vid flera perioder av forcerat arbete och funnit det utomordentligt välgörande och stärkande
Jag vill därför på det varmaste rekommendera detta utmärkta rekreativmedel."

PATENTERADE ELEKTRISKA FLUGFÅNGAREN "EFFEKTIV"

Denna flugfångare är den mest effektiva som finnes i marknaden. Den inskrivas i den elektriska lampkontakten som en vanlig glödlampa varefter strömmen skruvas på. Den elektriska strömmen i pelaren utövar en för flugan sövande dragningskraft som oemotståndligt drager henne mot densamma, där hon ögonblickligen bedövas och faller ned med den i vatten fyllda skålen och dränkes.

Som apparaten icke är strömförbrukande blir den i längden billigare än andra flugfångare.

OBS.: Apparaten får ej vidröras med något ledande föremål, emedan proppen, då springer sönder.

Pris per styck kr. 4:50.
Försäljes i varje välsorterade järn o. bosättningsaffärer samt mot efterkrav från A.-B. Södermanlands Maskinaffär, Klarabergsgatan 33, Stockholm.

HUDCREMEN

Antifinol

är ett beprövat och erkänt medel för borttagande av finnar, pormaskar och rynkor. Vid daglig användning erhålles en mjuk hud, en charmant hy samt vita och smidiga händer. Försäljes av apotek, parfym- och kemikalieaffärer samt direkt från oss.

Pris 3:— kr. pr tub.

Fräkenpomadan SOLEIL

erkänd tillförlitlig att på kortaste tid borttaga även de mest inörka och fula fräknar. Exp. mot 3:— kr. pr tub, 2 tuber portofritt endast från oss.

A.-B. ANTIFINOLFABRIKEN GÖTEBORG.

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Ärade husmödrar!

Det är Er måhända obekant vad Sveriges bästa och pålitligaste hjälpmedel vid småbak heter? Det heter Gooda-Jästmjöl. Burkar å 25, 40, och 75 öre köpas och "Några beprövade recept" fås gratis överallt.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co., Göteborg

Kameror
och alla slag
Foto-artiklar

BEGÄR VÅR KATALOG N:o 13!
HUGO SVENSSON & CO
GÖTEBORG

MED EN KODAK

KAN SOMMARENS GLÄDJE BEVARAS I BILD. —

ATT FOTOGRAFERA MED EN KODAK ÄR EJ SVART — RESULTATET DET BÄSTA.

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR BÄST GENOM HASSELBLADS FOTOG. A.-B. GÖTEBORG. STOCKHOLM. MALMÖ.

PETRIS

ängpreparerade havregryn och havremjöl
Naturläkarkonstens yppersta hjälpmedel.
Läckra och hälsosamma.

HALVA PRISET MOT FÖRUT. SKOR 16 50

Svenska A-stämplade
Dessa priser ha ej varit gällande sedan 1914. Belätna köpare bestyrka detta vårt påstående. Skorna säljas av oss direkt till allmänheten från vår lagerlokal och till landsorten mot postförsäkring. Lätta, moderna, slitstarka, sydda, skinnklädd foder, bästa utförande.
Damlägskor, utseende enligt illustrationen.

Bild 1. I fin svart chevreaux m. bandrossett i Nr 35—41 16.50 paret.

Bild 2. I mjukt fint lack med slejt. Kr. 22.75.

Bild 3. I svart fin chevreaux, snörmodell. Kr. 18.50. I fin mjukt lack, snörmodell Kr. 22.75.

Bild 4. I svart fin chevreaux, utan tåhätta, snörmodell. Kr. 17.75.

I svart smidig boxkalv, utan tåhätta, snörmodell. Kr. 17.75.

D:o d:o med tåhätta, snörmodell. Kr. 18.—

Samtliga skor finnas i nr 36—41. Skinn, sulor och bindsulor av extra prima kvalitet. Modellerna välsittande och eleganta. Behålla även efter halv-sulning sin form och sitt utseende. Levereras med ombytesrätt. OBS! Begränsade partier. Order om minst 50 kr. fraktfritt.

LAGER- o. FÖRSÄLJNINGSLOKAL Luntmakaregatan 59, (intill Tegnérgatan. Linje 1). Skriftliga beställningar insändas till SKOFABRIKERNAS PARTILAGER, Industripalatset, Stockholm.

sådant arbete lönar sig. Kan man vända sig till något bokförlag, och behövas särskilda rekommendationer? Ung lärarinna.

Svar. För närvarande är det så gott som omöjligt att få över-sättningsarbete, då även de största förlagen dra in på bokutgivningen och blott ge ut de manuskript, som de ha liggande. Då t. o. m. yrkesöversättare ha svårt att få arbete, är det inga utsikter för en person, som ej förut arbetat i facket. Försök dra nytta av Era språkkunskaper på annat, mer lönande sätt, t. ex. som lärarinna, på resebyrå eller konsulat, om Ni kan finna en sådan anställning.

N:r 131. 1) Ville gärna ha upp-gift på några ej för dyrbara bad-orter på tyska Östersjö- eller Nordsjökusten. 2) Vad kostar det ungefär att få ett pass till Tyskland viserat f. n.?

"Intresserade prenumeranter".

Svar. Se svar på frågan n:r 122 i n:r 23. Ett tyskt pass varierar i pris mellan 14—56 kronor.

N:r 132. Skulle någon av Iduns läsare vilja upplysa mig om hur jag skall bära mig åt för att få tillbringa ett par veckor på en norrländsk säter. Har nämligen mycket stor lust till detta, men vet ej alls vart jag skall vända mig med förfrågningar, då jag ej äger några bekanta i Norrland.
"C—g."

Svar. Se svar på frågan n:r 116 i n:r 21.

N:r 133. Som jag inom några månader väntar min första lilla baby vore jag tacksam för upplysning om var man kan få köpa en babykorg samt till vad pris, monterad och omonterad. Om jag själv skall montera den, hur välja färg och material då sängkammarmöbelen är i björk och tapeterna i rummet ljusblå.

Lycklig ung fru.

Svar. På Nordiska Kompaniet i Stockholm finns en trevlig babykorg på ställning och med huv. Omonterad kostar den 64, monterad med kretong i blått eller rosa och med tagelmadrass och kudde kostar den 150 kronor. Till Era blå väggar skulle det vara vackrast med den skära mönstrade kretongen. Dock blir det kanske billigare själv göra inredningen. Vill Ni ha en billigare bädd åt barnet finns trevliga korgar, ej för små, med handtag på båda sidor, för 35 kronor, vilka man sedan själv kan klä efter behag. Placerad på en låg, bred pall, mål-lad t. ex. i vitt, blir denna korg en praktisk och nätt bädd. Valet mellan dessa båda möjligheter är en penningfråga.

LÄSARINNORNAS SPALT.

Frågor.

Kära Idunläsare, var mig behjälplig med råd och hjälp. En ung vän till mig har råkat olyckligt ut och jag vill gärna så långt det går hjälpa henne. Jag kan dock inte göra mycket. På grund av sitt moraliska felsteg blir hon nu utstött och föraktad. Hon drar ju skam över sin familj. För närvarande har hon tillfällig plats i familj. Om någon månad skall hon sluta där och då står hon där hemlös. Till hemmet vill hon inte återvända. Modern, redan förut tyngd av sorger, skulle hon bereda otroöstlig sorg. Talrik släkt- och vänkrets finnes därhemma. Som hon är klen, fruktar jag, att vanskne nästan skulle kunna utbryta, om hon skickades hem. Ingen skulle nog kunna trott något sådant om henne, som detta. Till vem skulle man kunna vända sig i och för råd? Känner inte så noga lagen. Skulle hennes betyg kunna flyttas? Finns manne något hem där hon skulle kunna få vara den här tiden och även se-

FALU-ÄTTIKA

— den bästa konserverings-, mat- och bords-ättika som finnes i marknaden —

tillverkas och försäljes i parti av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-Bol. STOCKHOLM.

Ingen svensk kaffepanna utan

Coffee Clearer

I rullar om 20 tabletter kr. 0:20 pr rulle. Säljes i alla välsorterade specialaffärer. I parti hos Hrr Grossister och

FABRIKS A.-B. INTUBI - STOCKHOLM
Riks. 812 35 & 179 36. Sthlm-tel. 298 98.

Nehej!!
Det skulle vara MZADIG!
Tvättpulver med violdoft sa' Mamma!

Ett glatt budskap!!!

PIX

blir billigare

Vi hava härmed äran meddela, att priserna å PIX från och med 1 Juni äro

Askar 50 öre
Påsar 25 öre

och är vikten i påsarna senare tiden ökad, så att innehållet i två påsar är detsamma som i en ask.

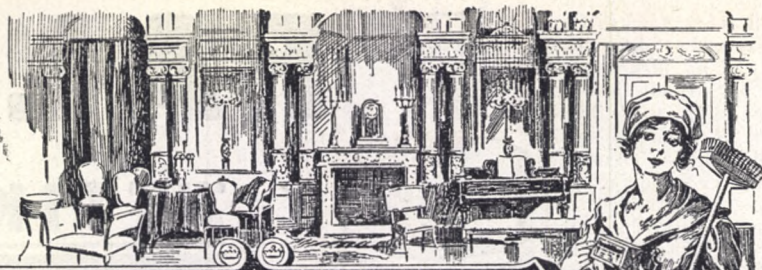
PIX-Pastillen är och förblir:

- 1) Ett verkligt lindrande medel vid hosta och slembildning i respirationsorganen.
- 2) Behagligt uppfriskande o. desinficerande för munhåla och svalg.
- 3) Välgörande för talorganen, oumbärlig för rökare och "namnam" för barn i alla åldrar.

Förtroendet för och efterfrågan å PIX-pastillen äro alltjämt i stadig tillväxt och vilja vi begagna tillfället att till envar, som härtill bidragit, framföra vårt förbindliga tack.

Gävle den 1 Juni 1921.

PIX AKTIEBOLAG.

Var användes helst "Solidar"?
I Slot — Fursteboningar och alla förnäma. Hem iakttagas särskild försiktighet vid rengöringsarbeten. "Solidar", oskadligt, efterlämnar ingen dålig lukt.

Solidar Tvätt = Extrakt

Solidar försäljes à 30 öre per paket.

Stölma-kameror & material äro bäst!
 Erhålles hos våra återförsäljare eller direkt från *Stöltens FotoHus, Malmö*

Liten Karin, unga kungen ber dig:

"Gråt ej mer, ty i min vackra stad jag med fyllda Bon-Bons rikt förser dig från buliker, vilka stå i rad. Av *Cloettas* märke jämt jag ger dig stora påsar på vår promenad och ej något sorgesamt där sker dig, därför flicka, var nu stolt och glad".

Fyllda BON-BONS

Cloettas

tillverkningar av fyllda karameller, konfekt marmelad och choklad äro sedan mera än 50 år välkända i hela Norden Till salu överallt.

I VARJE HEM BÖR FINNAS

IDUNS KOKBOK

Den nya upplagan av

IDUNS KOKBOK

AV ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

12:te uppl.

Fullständigt omarbetad och utvidgad

Pris Kronor 10.—

NYHET: Anvisningar att använda gasspis eller gasugn vid alla recept för stekning och bakning.

Öfva HÖRA

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 styrkegrader efter örats olika hörsel förmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka och teater. För efterräpningar varnas.

Öronmassageapparaten MASSACON botar susning för öronen. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St. Louis och den Engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:ts Änkedrottningen av England och Prins Carl av Sverige. Begär katalog och intyg. Ensamförsäljare för Sverige: MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Veljersgatan 9, MALMÖ 1. — Telefon 49 75

dan? Av vissa skäl kan giftermål inte komma ifråga för henne. Hur skulle man kunna få reda på någon gammal människa eller någon enkel familj, som skulle kunna bereda henne ett hem? Helst på en avlägsen plats och i Norrland. Något skulle hon väl kunna betala för sig. Hon är tillgiven och snäll. — Eller vad bör göras för henne? Om snart svar beder enträget *Beate—Sofi*.

Vill någon av Iduns ärade läsare och läsarinor hjälpa mig med ett råd?

Jag har efter utgångsexamen vid flickskola i fyra år haft anställning som journalist. Det var emellertid av en ren slump som jag kom in på den banan, och jag tror inte heller att den är den rätta för mig. Mitt intresse för yrket slappnade alltmer, enär jag var dåligt avlönad, och då jag omsider kom upp i högre lönegrad, blev jag överansträngd genom ständigt nattarbete. Jag har sedan sökt in vid olika statens verk dock utan resultat. Jag har sökt plats som privatsekreterare, guvernant och musiklärarinna och som sällskap. Men allt förgäves. Har lärt maskinskrivning och stenografi, men hur kunna få en dylik plats nu, när all affärsverksamhet ligger nere? Man har rätt mig att bli lärarinna, vilket emellertid är något som jag avskytt allt sedan första dagen jag satte mig i en skolbänk. Skall just det därför bli min lott? Kände som liten tös målaranlag hos mig. Dem försökte jag emellertid kväva, då jag icke har råd att utbilda mig och det dessutom kanske ej skulle ge mig det dagliga brödet.

Många av mina bekanta ha rätt mig att gifta mig. Jag hör emellertid ej till den kategori flickor, som begagna äktenskapet som försörjningsinrättning. Jag har haft alltför god inblick i sådana olyckliga äktenskap. Inte heller tror jag på den s. k. "stora kärleken". Den finns inte, åtminstone inte nu för tiden.

Då alla utvägar tyckas vara stängda för mig, har min oro för framtiden gjort mig nervös och tungsint, och jag har börjat grubbla över meningen med min tillvaro. Är det rätt, att en person med en frisk vilja och två starka armar skall föra ett onyttigt dagdrivarliv och se den ena dagen efter den andra rinna ut i sanden.

En av våra största författare säger, att människan för att kunna leva behöver tre saker: ett arbete, någonting att älska och något att hoppas på. Om man saknar detta, bör man då leva?

Skall jag anse dessa är jag tillbringat vid tidningar som förlorade? Är det för sent för mig att slå in på en ny bana? Vilken vore lämpligast för mig, som ej har råd till alltför lång utbildningstid men samtidigt måste skaffa mig något för framtiden tryggande arbete?

Om något dylikt ej kan uppbringas, vart vända sig för att få en tillfällig plats, då det icke är möjligt få en sådan varken genom annonsering eller platsförmedling? spørjer

Förtvivlad 22-åring.

Semestersällskap önskar 40-årig stockholmska senare hälften av aug. och frågar härmed om någon av Iduns läsarinor vill slå följe på en tur i Dalarna eller något annat landskap norröver. Svar till

Cykeltur eller fotvandring.

Jag är en enkel, bättre flicka och skulle så gärna till sommaren vilja komma ut litet för vila och rekreation. Men är svårt att på annonsens väg få tag i någon lämplig inackordering. Jag tycker om enkla levnadsvanor och behöver ingen upppassning, samt önskar få det så billigt som möjligt. Undrar om någon av Iduns läsarinor kunde ge mig anvisning (Forts. sid. 582.)

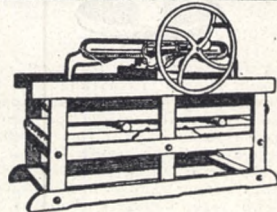

Vid Blodbrist och allmän Svaghet
IDOZAN
 Mest effektiva Järnmedicin.
 5 gånger kraftigare än andra liknande preparat. Överraskande resultat. Föredas av många läkare. Fås på alla apotek. A.-B. FERROSAN, Malmö.

ZEBRA

UGNSVÄRTA

KOCKUMS Manglar

Tillverkas för såväl hand- som maskinkraft. Solid och överlägsen konstruktion. Tvätten blir fin och behaglig och tyget skadas ej av manglingen. Prisupplagt o. övriga upplysningar från närmaste järnhandel eller från

KOCKUMS Jernverk, Kallinge
 Försäljningskontor: STOCKHOLM GÖTEBORG

Begär alltid

MAIZENA

Öfverträfflig

såser, bakning, maizenagröt etc.

EN KOPP HULTMANS RENA CACAO

är det bästa på hela dagen!

Se med Edra egna ögon att Ni får Mazettis ögon

Ni är då säker på att alltid erhålla en delikat, kraftig och hälsosam cacao.

OBS! Våra olika billigare kvaliteter cacao såväl i hektopaketer som i lös vikt.

Varnas för efterapningar av påse och etikett!

TRADE MARK

NESTLÉ'S BARNMJÖL

Absolut rent schweizisk högfjällsmjöl är huvudbeständsdelen i det välkända Nestlé's Barnmjöl. För dess tillredning behöves endast kokt vatten, vilket är detta näringsmedels stora fördel.

ZENITHS

Gräddmargarin "Extramärket Zenith"

för matlagning och bak, och

Växtmargarin "Extra Växt"

för bordet,

äro marknadens förnämsta fabrikat.

Kvinnlig charm ersätter skönhet

En vacker hud och kropp bör ligga i varje kvinnas intresse att skaffa sig och underhålla.

SKÖNHETSMEDEL AV HÖGSTA RANG:

Endast förstklassiga fabrikat föras.

Syster Ellas hudcrem, förnämsta skönhetsmedel. Bör användas av alla. Pris kr. 2.50.

Syster Ellas särsalva, inneh. 45 % burrows lösning, verksamt medel mot eksem, kyl- o. brännskador, röt, narig hud. Pris kr. 3.-

Syster Ellas fräken- seiva, inneh. salter som absorbera i solluset förekommande kemiskt verksamma strålar, bästa medel mot leverfläckar, solbränna etc. Pris kr. 4.-. Vid svårare fall bör Duchesse fräkenvatten användas. Pr. fl. kr. 3.-.

Couleur Naturelle bästa medel mot grått hår. Genom användande av detta medel erhålles en proper naturlig färg å hår och skägg. Pr. fl. kr. 4.50.

Hämoes Härkultur kr. 3.50.

Näsformaren "Zello". Osköna formel bortarbetas smärtfritt. Pr. st. kr. 12.-.

Creme Ravisante frambringar fasta och fylliga kroppsformer. Pris kr. 4.50.

Cappilator, borttager smärtfritt missprydnande hårväxt. Pris kr. 5.-.

Hulle de Teint Frais (Hyrenovator) borttager finnar, porraskar o. orenheter på ett behagligt och effektivt sätt. Pr. fl. kr. 3.50.

Eau de Frisure (Lockhårvatten) frambringar vägigt och lockigt hår. Lockar med detta medel och pappiljötter utslätas ej i det blåsigaste väder. Pr. fl. kr. 3.50.

Smink högsta kvalitet. 1 askar om 8 olika stänger. Pr. ask kr. 4.-.

Herbas fotkur, förnämsta medel för fötternas vård. Verksamt mot ömma och svullna fötter, liktorner, valkar, ledknölar, kylskador, nageltrång och fotsvett. Pr. ask kr. 2.50.

Magasin Special
Specialaffär i
Sjukvård, Förbands-
och Kosmetiska artiklar

KÖKSALMANACK

Redigerad av

IDA NORRBY.

Föreståndarinnan för Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN

12-18 JUNI 1921.

SÖNDAG. Frukost: Bröd och smör; gratinerad fisksnäcka (rest från lördag); kaffe eller te. **Mid-dag:** Gurkkorgar med sparrisstuvning; klyvkyckling med grönsaker; citronkräm med kakor.

MÅNDAG. Frukost: Bröd och smör; plättar med sylt; kaffe eller te. **Middag:** Salt oxbringa med potatismos; kall kärnmjölks-soppa.

TISDAG. Frukost: Bröd och smör; ragu av kyckling (rest från söndagen) med förloade ägg; kaffe eller te. **Middag:** Stekt makrill med stuvade, färska morötter; kall pudding med saftsås.

ONSDAG. Frukost: Bröd och smör; sillsås med potatis; kaffe eller te. **Middag:** Köttbullar med potatis och pressgurka; giftas.

TORSDAG. Frukost: Bröd och smör; uppstekta köttbullar (rest från onsdag) med stekt potatis; kaffe eller te. **Middag:** Vårsoppa, vävflor med sylt.

FREDAG. Frukost: Bröd och smör; strömmings à-la-daube med kokt potatis; kaffe eller te. **Mid-dag:** Fläskrullader med potatis; kall krusbässoppa med vanilj-skorpor.

LÖRDAG. Frukost: Bröd och smör; fattiga riddare med sylt; kaffe eller te. **Middag:** Kokt sill med smör och ägg och potatis; sammetsvälling.

RECEPT.

Gurkkorvar m. sparrisstuvning (f. 6 pers.). 3 små gurkor, vatten, salt.

Stuvning: 1 burk sparris på ¼ lit., eller 10-12 färk sparris, 2 msk. smör, 4 msk. mjöl, 1½ del. gräde, sparrispad, salt, socker, vitpeppar.

Beredning: Gurkorna skalas jämnt, skäras mitt itu och kärnhuset tages bort. "Korgarna" jämnas så att de stå säkert och kokas försiktigt tills de äro mjuka. Av skalet formas en grepe som sättes fast på korgen. Smör och mjöl fräses tillsammans, gräde och sparrispad sättes till, och stuvningen får koka 10 min. Då ilägges den kokta, skurna sparris- och stuvningen smakas av med kryddorna.

De små korgarna fyllas med sparrisstuvningen och serveras.

Citronkräm (f. 6 pers.). 11 kkp. socker, 1 dcl. vitt, franskt vin, 1 dcl. vatten, 1 citron, 6 äggulor, 2 dcl. tjock gräde.

Beredning: Sockret, vinet, vatt- net, det rivna citronskalet, citron- saften och äggulorna blandas i en kastrull och få under stark visp- ning sjuda över elden, tills krä- men tjocknar. Grytan lyftes av elden, och vispningen fortsättes tills krämen kallnat, då den till skum slagna grädden röres ner, och krämen serveras.

Kall kärnmjölks-soppa (f. 6 pers.). 2 ägg, ¾ kkp. socker, 2 msk. vaniljsocker, 2 lit. kärnmjöl, 2 dcl. tjock gräde.

Beredning: Ägg och socker vis- pas väl tillsammans, varpå kärn- mjölken tillsättes. Sist iblandas den till hårt skum slagna grädden. Soppa serveras med små skor- por.

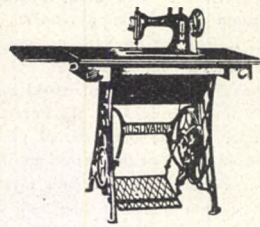
Fläskrullader (f. 6 pers.). 1 kg. benfritt, magert fläskkött, ½ msk. salt, ¼ tsk. vitpeppar, buljong eller vatten, 3 hg. färska äpplen, 1½ hg. katrinplommon.

Till stekning: 30 gr. (1 msk.) smör.

Sås: 3 msk. mjöl, köttsky, 1 dcl. gräde.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skä-

En prydnad för varje hem!

Husvarna Symaskiner äro de enda, som tillverkas inom landet. Återförsälj. på alla större platser. Förmåntliga avbetalningsvillkor.

TACK vare den synnerligen noggranna bearbetningen och justeringen av alla rörliga delar äro Husvarna Symaskiner de mest lätt- och tystgående, som finnas. En var, som ej är intagen av fördom mot svenskt fabrikat, måste också efter under- sökning medgiva, att en Husvarnamaskin, jämförd med motsvarande typ av utländskt fabrikat, är jämförd med eller överlägsen den senare. För hembruk, för skräddare och sömmerskor finnes intet fabrikat som fyller alla anspråk i så hög grad som

Husvarna Symaskiner

Praktisk nyhet för husmödrar!!

Rostfläckar försvinna genast med användning av Rostuttagsmedlet "IBEM", som erhålles på tuber. Helt oskadligt. Avsköljning överflödig. Efter varje droppe IBEM försvinner rostfläckar från tyget.

Erhålles överallt till 75 öre tub.

AUG. SJÖSTEDT,

Appelbergsgatan 52, 1 tr., Stockholm. Allm. Tel. 153 42, Riks 55 99

Glöm ej vid landsflyttningen medtaga några paket av SVENSKA MEDICINALVÄXTFÖRENINGENS torkade blåbär, lingon, spenat, dill, sopprötter m. m.

Högsta kvalitet. Billiga, hållbara, lätta att förvara och enkla att anrätta. Bären ge utmärkta soppor. Lingonen ge dessutom en god sylt. Sopprötterna ge med obetydlig fettinnehåll i välsmakande buljong. Utförlig beskrivning medföljer varje kartong. Finnas i varje välsorterad spiceriaffär.

OBS! Förekomma i minut endast i våra kartonger.

En delikat måltid

erhåller Ni av svenska makaroner, tillagade på svenskt vis. En svensk rätt är sålunda makaronipudding med skinka.

Koka 250 gr. svenska makaroner i saltat vatten c:a 20 min. Spola av dem. Skär 400 gr. rökt skinka i tärningar. Blanda detta. Lägg massan i en eldfast, smord, brödbeströdd form. Vispa 2 ägg, 3 kkp. söt mjölk, ½ tsk. salt, ¼ tsk socker. Hälles över såsen. Grädda puddingen omkring 45 min.

PELLERINS "ELIT"

Smörblandat margarin.

Marknadens förnämsta fabrikat.

Kungl. Hovleverantör.

Använd alltid

FLORODOL- TVÅL

Erkänn överlägsen alla in och utländska medtå- lare.

VICTORIAS LAVENDEL TVÅL FÖRNÄMSTA I SVERIGE

NY UPPLAGA UTKOMMEN

av

CARL LARSSONS

Praktverk

SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN

10 färgtrycks-
planscher med
text av konstnären

Inbundet i vackert
crème-färgat band

KRONOR

5:—

Portofritt mot in-
sänd likvid i post-
anvisning.

IDUNS EXPEDITION STOCKHOLM

Will Ni bliva vacker?

Den berömda VVY-Tvålen, som kommer kunden att stråla av hälsa och skönhet, innehåller dyrbara och undergörande essenser och förlänar ansikte, hals, armar och händer en utsökt skönhet. På förvånande kort tid borttager den finnar, fräcknar och rodnad på näsan, liksom röda och skrovliga händer. Sträv och sprucken hud försvinner och genom ständigt bruk av densamma kan bildandet av rynkor förbyggas.

VVY-Tvålen säljes i varje välso-
terad parfym- och herrekliperingsaffär.

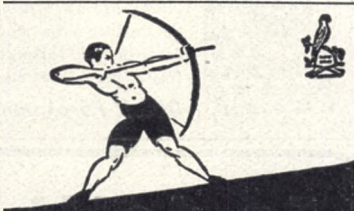
Österlin & Ulrikssons

KEM. TEKN. FABRIK.
YSTAD.

AMATÖRKAMEROR

Fredsutförande. Olika världs-
fabrikat
MATERIAL OCH TILLBEHÖR
för fack- & amatörfotografer.
AKTIEBOLAGET ARTO,
Malmö.
SÖDRA FÖSTADSGATAN 2.
Rikst. 52 76 och 56 22.
Illustrerad katalog kostnadsfritt.

Tvätta med

EUCALYPTUS- OLJA

botar reumatism, ger
smidighet åt muskler och
lemmar.

VEYDES TEKN. FABRIKS A.-B., NORRKÖPING
Äkta endast med märket papegojant

res i tunna skivor och beströs med peppar och salt. Äpplena skalas och skäres i klyftor och plommonen kärnas ur. På varje köttskiva lägges en äppelklyfta och ett plommon, och rulladerna rullas ihop och bindas om. De brynas därefter i smöret och spådas med buljong eller kokande vatten, varefter de sakta få steka färdiga. Snörena tagas bort och rulladerna läggs upp på karott. Köttskyn silas och skummas och redas av med vetemjöl. Såsen avsmakas med salt, socker och grädde och hålles över rulladerna.

Sammetsvälling (f. 6 pers.). 2 msk. mjöl, 1 tsk. salt, 1 tsk. socker, 2 ägg, 2 lit. mjölk.

Beredning: mjöl, socker, salt och ägg vispas tillsammans i en kastrull. Mjölken tillsättes, och vällingen får under stark vispning sjuda över elden 1/2 tim. Serveras genast.

Glöm ej
att skaffa Eder
Iduns Kokbok.
Ny utvidgad upplaga.

IDUNS TIDSFÖRDRIV

TREKANT
av L. B.

a a a a d d e kvinnonamn.
e e e f f i järnvägsstation.
i k n o o substantiv i pluralis.
r r r r mansnamn.
r r s ljuskälla.
s y fisknamn.
y bokstav.

Samma ord skola insättas i motsvarande lod- och vågräta rader.

REBUS
av C. S.—e.

St
St rr St
St

LÄSARINNORNAS SPALT.

(Forts. fr. sid 580.)

på något vänligt hem (ej för långt från Stockholm) dit man kunde få komma för en eller två månader.

Jag är snart 50 år och har varit sällsamt i 30 år, 25 på atelje, sedan har jag arbetat i familjer. Jag är nu alldeles uttröttad på detta strävsamma arbete, och vore tacksam om någon av Iduns läsare kunde råda mig, hur jag skulle kunna finna en annan sällsättning, något mindre ansträngande än det enerverande sömnadsarbetet och varmed jag på äldre dagar kunde förtjäna mitt uppehälle. Är ej lämplig för grov-
sysslor. Mycket tacksam för svar bliver
Sömmerska.

En 52 årig dam som fått inflammation i knälederna, sökt läkare, men ej blivit bättre undrar om någon av Iduns läsare haft samma åkomma och blivit bra. I så fall, kära läsare, meddela eder med mig och giv de råd och upplysningar ni kunna.

"Tacksamma frök. V. Z."
En gammal Idunprenumerant.
Giv mig någon eller något att värda!
Hemlös.

Snälla Iduns läsare! Jag vänder mig till eder och frågar om det finnes någon trevlig förenings här i Stockholm där en 18 års flicka för nytta och nöje kan bli medlem, utan att känna sig främmande.

Mycket tacksam för svar är
Ensam.

(Spaltens redaktör erinrar om att signaturen "Mycket intresserad" nyligen i denna avdelning arbetade för att bilda en kvinno-förening i Stockholm, "Ensam" kan ju skriva till nämnda signatur, adress Iduns Red. Sthlm, så förmedla vi svaret. Kan Ni ej gå in i Kulturella Ungdomsrörelsen?)

Min ålder är 37 år. Varit förlovad sedan flera år men måste bryta, till följd av min fastmans otrohet. Som jag är mycket känslig till min natur har jag svårt att övervinna detta slag. Vad skall jag göra, eller vart skall jag taga vägen för att glömma mina bittra minnen och tankar. Har arbetat flera år i privat sjukvård, men behöver mera omväxling. Har tänkt på plats i liten enkel familj där barn finnes, men saknas. Är dock ej så skicklig i matlagning så jag vågar mig ut på egen hand, det skulle vara i ett hem där fordringar i den vägen icke är för stora, men där man värderar plikt och ömhet. Önskar jag kunde starta ett eget sjuk- eller vilohem men saknar medel därtill, samt är det svårt att finna lämpligt läge, då det nu-

Under Juni, Juli och Augusti hålles IDUNS EXPEDITION Öppen 9—4, lördagar 9—3.

mera finnes gott om sådana hem. Jag önskar uppfylla en uppgift i livet men samtidigt äga en liten vrå för mig själv. Giv ett råd till
"Bekymrad".

1) Jag har en del möbler, antika, däribland ett hörnskåp och en soffa fr. 1750-talet. Skulle gärna vilja sälja dessa men förstär ej dess värde. Som jag är bosatt i landet är det svårt få något råd i saken. Någon antikvitetshandlande vill jag ej gärna underhandla med, emedan jag då är rädd bli lurad och ej få vad de äro värda. Hade jag varit i närheten av en stad, hade det varit lättare att ordna. Tacksam för råd är
Lärlarinna.

Kära Iduns läsare, giv mig ett gott råd! Hur skall jag kunna få en plats när jag endast har intresse för vävnad och handarbeten? Har sökt till Folkhögskola som vävlärlarinna (har betyg i både teoretisk och praktisk vävnad) men var naturligtvis inte den lyckliga att få platsen.

Skulle gärna vilja komma i familj för att undervisa i vävnad eller — gärna — väva själv, men anses det inte för lite om man inte även deltagar i hushålls-göromål? Tror att fruarna tycka det blir för dyrbart att ha en flicka för bara vävnad och handarbeten. Tacksam för svar blir
"Idunväv."

Vart skall man vända sig för att få ut ett eller par småttingar som feriebarn? Fadern är sjuk, barnen många i det fattiga arbetarhemmet, och i den landsortstad, där familjen är bosatt, finns ingen "Barnens ö" att lita till. För en äldre syster, 16 år, som på sin nuvarande plats behöver hjälp hemifrån, önskas ock benäget bistånd att erhålla anställning helst som husa i vänligt hem. Alla barnen äro friska och snälla.

En som vill men ej kan hjälpa.
Är det någon som känner till och kan giva beskrivning på ett intressant och roande sällskapsspel, vari ett 10-tal personer kunna deltaga. Exempelvis efter en middag, då damerna oftast sitta för sig själva och hava svårt att få tiden att gå, så vore det ej minst för värdinnan, synnerligen behagligt och angenämt, om alla såväl damer som herrar kunde samlas omkring ett sällskapsspel, som vore så pass livande och intelligent, att det kunde utgöra en ersättning för viran eller bridgen. I Stockholm kanske de flesta middags-damer spela bridge, men i landsorten är ej så fallet. Det är också förvånande att det ej gives ett enda sällskapsspel, som slagit igenom eller vunnit ens så mycken popularitet som något av våra dussintals hasardspel.

Fru Marianne.
Kan Idun upplysa om i vilken stad eller större samhälle i landsorten det vore förmånligt för ett par ordentliga flickor att uppsätta konditori och kafé

Lilly och Greta.
Har flera år önskat mig boken "Själsens liv" av Vitus — frih. Lucie Lagerbielke — men vid förfrågan i bokhandeln fått till svar, att den är utgången å förlaget. 1) Finnes någon ägarinna av denna bok, som är villig låta mig köpa — eller låna — densamma? 2) Finnes någon själsläkare i Stockholm eller anorstades, som praktiserar de av Vitus givna riktlin-

jerna? 3) Blir denna behandling mycket dyrbar? Hjärtligt tack-sam för svar till
Psykologiskt intresserad.

LEDIGA PLATSER

Vikarie för hushållsfröken
i hem där jungfru finnes, sökes för tiden omkr. 27/6—18/7. Sökanden bör vara kunnig i matlagning och inläggning samt villig biträda husmor i ett lantshus i Dalarna med förefallande göromål. Svar med betygsskr. och referenser under adress "Asgatan 22, Falun".

En enkel, stadgad, ensamstående

flicka som är villig laga mat, städa och passa upp ensam fru erhåller strax plats om betyg, fotografi och uppgift om ålder insändas till "Ordningssman", Sydsvenska Dagbl., Malmö, f. v. b.

Att i husmors ställe

sköta hem i dalastad sökes intresserad, ansvarskännande flicka. Kokerska finnes. Svar med foto, rek. och lönepret. till "Snarast", Iduns exp. f. v. b.

Frisk och stark flicka,

som ej är rädd för deltagande i alla vid ett lantshusl förekommade arbeten såsom skurning, tvätt, mjölk-kärlsdiskning m. m., tillsammans med förut befintlig jungfru, erhåller plats 1:sta Juli vid egendom i Värmland. Eget rum. Lön 40 kr. pr månad. Svar jämte foto till "Arbetsvilja", Värmlands Bro.

Sjuksköterska

examinerad, erhåller genast plats vid Alderdomshem i Sörmland. Förfrågningar rörande platsen, betyg och lönepretentioner torde sändas till "Sköterska", Sv. Dagbladet, Stockholm, f. v. b.

I goda hem

finnas väl avlönade platser för ex. barnsköterskor, barn- och ensamjungfrur, husmor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling.

Regeringsgat. 107. Högbergsg. 37.
Exped. tid 9—4, dag före helgdag stänges 2.

Obs! Betyg och rekommendationer böra medhavas. Även tillf. arbetskraft förmedlas. Avgiftsfritt för både husmödrar och tjänare.

PLATSSÖKANDE

Sänd aldrig originalbetyg utan endast bestyrkta avskrift när Ni svarar på annons om ledig plats.

UNG HANDARBETSLÄRARINNA
önskar plats i hem (i södra Sverige) som barnfröken eller hjälp i hushållet, helst där det gives tillfälle att träffa ungdom. Svar till "1 juli", Iduns exp. f. v. b.

Att lära hushåll

önskar 19-årig flicka av bättre familj från 15 Sept.—15 Dec. å herrgård, event. större prästgård i södra Sverige. Familjär ställning, fordras. Svar märkt "15/9—15/12" med uppgift om honorärfr. drän emottager Gumälius' Annonsbyrå, Malmö.

Studentska

önskar under juli och aug. läsa med en eller två elever. Svar till "På landet", Tidningskontoret, Södermalmsstorg.

Ung folkskollärarinna

önskar under juli månad komma till prästgård eller herrgård för att hjälpa till med husliga sysslor. Är villig att även läsa med mindre barn. Vill anses som familjemedlem. Svar till "Folkskollärarinna", Iduns exp. f. v. b.

Bättre, medelålders flicka

fullt kunnig i matlagning och ett hems vård önskar i sommar plats som hjälp och sällskap hos ensam person eller mindre familj. Svar till "Hushållskunnig", Iduns exp. f. v. b.

Mot undervisning i

Violinspel och Tyska

önskar ung tysk dam av god familj tillbringa sommaren (fritt vivre) i gott svenskt hem på landet. Svar till Frau Kommerzienrat Fromberg, Kurfürstenstr. 132, Berlin W.

Ung, musikalisk värmländska,

önskar plats i familj att läsa med barn eller som hjälp och sällskap. Avgångsbetyg från åttaklassigt läroverk. Svar till "Hösten 1921", p. r. Karlstad.

Bättre flicka

önskar hushållsplat, event. medfölja till badort. Svar till "Sykunnig", Uhlrichehamn, p. r.

Ung flicka,

elementarskolebildad, genomgått Fröbelseminarium önskar sommarplats att medfölja till badort eller dyl, som sällskap åt barn. Svar märkt "Maj-Lis", Iduns exp. f. v. b.

Lärlarinna

söker plats för sommarmånaderna (eller längre) i familj, helst vid badort, att hjälpa till med husliga sysslor eller läsa med barn eller bådadera, event. även ge musiklektioner. Svar till "Lärlarinna", under adress S. Gumelius Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Ung lärlarinna

önskar under tiden 1 juli—15 aug. komma till större herregård eller prästgård såsom guvernant för mindre barn. Är villig hjälpa till i hushållet. Svar till "Intresserad", Onsala.

Bättre flicka

önskar plats i familj att lära hushåll. Svar med upplysningar till "Villig", p. r., Lund.

Förlovad flicka

från ett gott hem önskar komma till en bildad familj, såsom familjemedlem, för att lära alla inom ett hushåll förekommande sysslor. Gärna där småbarn finnes. Är husligt intresserad. Någon lön önskvärd, dock ej nödvändig. Svar med tid då platsen skall tillträdas emottas tackasamt till "Intresserad 23 år", Mörbylånga p. r.

För en 17 års

frisk, rar och väluppfostrad flicka fr. bild. hem önskas und. sommaren (eventuell längre tid) plats på egendom ell. dyl. för att mot fritt vivre vara hjälp och sällskap till jämnårig flicka eller ung fru. Ref. Vidare genom korresp. Svar till "Ungdom", H. T. Centralen, Göteborg.

INACKORDERINGAR

En eventuell två unga lärarinnor

önska inackordering under sommarf. fr. 15 juli i trev. lärarefamilj eller annan tjänstemannafamilj. Helst i vacker, livlig trakt av Värmland. Svar med prisuppgift till "Lärlarinna", Röstänga.

I gott hem

belägg vid Odengatan, kan lunch och middagsinackordering erhållas. A. T. 335.33, R. T. 802.44.

Två sjuksköterskor

önska under sin semester 1—15 aug. privat inackordering på landet, helst i Dalarna (präst- eller herrgård). Svar med prisuppgift till "Hvila", Uppsala p. r.

Strandkullens Vilohem

Tel. 106.

erbjuder verklig vila, vacker leende natur, hög skogsluft, hemtrevligt. Pris från 180—240. Diet och god kur kan erhållas. Öppet året om. 10 min. från staden Lindesberg.

Svenska Stora-systemet
N:ra Smedjeg. 26, Stockholm
Strax vid Hamng. Riks 2680
Lagerförsäljning av prima kolonialvaror till partipris
Angr. Kaffe utmärkte sorter till 1.74, 1.92, 2.36 pr kg.; The 2.95 och 4.90; Cacao, ypperlig kvalitet 2.20; Havregryn 57 öre; Makaroner 1.58. Specier och konserver väsentligt lägre än i handeln. Endast redbara varor. Omsorgsfull expedition.

Vackra lockar

kunna alla damer få genom att använda hårlocksstäljaren "Mary", amerikansk metod. Vågar och lockar håret på några minuter. Ingen bränning som fördrävar håret. Pris pr sats med bruksanv. 1.75, + porto mot postförskott från
A. H. FORSGREN, SANDVIKEN 3.

Praktiska,
hygieniska, impregnerade damunderkläder av olika modeller för dag- o. nattbruk samt Dambindor, även i små reseförpackningar, i parti o. minut billigast från
Carl Stangenberg,
Hötorget 10, Stockholm.
A. T. 28690. R. T. 7762.

DÖVA HÖRA
Nat.
storlek. **Professor Plobners**
hörtrumma är den bästa för alla som höra illa.
Intyg. Undertecknad får av hela sitt hjärta tacka för hörapparat, den var mycket bra. Jag är nu 71 år och hör lika bra som i unga år, var förut aldeles döv.
ERIK ERIKSSON, Felingsbro, (Granberga gård).
APPARATEN bäres fullkomligt osynlig. Botar öronsusning samt nervöst örnlidande. Prospekt mot 20 öre.
Bruksanvisning samt intyg medföljer, pris 1 st. 10.—, 2 st. 18.—.
G. S. ERICSON, Sjukv.-avd., 46. Stockholm.

Babylådan "FIX"

innehåller komplett utstyrelse för den nyfödde. Välsytt och av 1:ma kvalitet. Kr. 14.— + frakt.

FRU A. BLOMBERG,
Hornsgatan 26, Stockholm.

För den nyfödde.

Reklamkartongen med komplett, fin välsydd utstyrelse à Kr. 15 samt Extra elegant à Kr. 19 och 25. Mönster medf. Enbart mönster 2: 50. Fru Casparsson, 3 Järntorgsgat., Örebro.

Yngre husmoder

som någon tid önskas vistas vid badort, där varma bad och massage gives (helst västkusten), önskar byta rum med där boende person lärarinna e. d. y. vilken vore hägad tillbringa sommaren i Åre. Svar till "Sommarvistelse", fack 10, Undersåker.

Finnes någon god familj

vid västkusten som mot fritt vivre ell. ringa avgift vill mottaga 18-årig musikalisk, elementarbildad flicka under sommaren, villig till lättare sysslor. Svar till "18 år", S. Gumelius' Annonsbyrå, Malmö.

Babyutstyslar

Verkligt förstklassiga, av finaste tillbehör och välsydda, allt för den nyfödde, till det billiga priset kr. 12. Öngott av noblessväv med broderat hörn kr. 3. Mönster medfölja.
FRU CLARA LINDQVIST,
Övre Kvarngatan 32 — Borås.

SOLVIKS BARNPENSION

Adress: SÖDERTÄLJE - Rikst. 497

**KINDERGARTEN
SKOLUNDERVISNING
PROSPEKT**

Nygårds Brunns- och Badanstalt

Småland, adr. Flybo,

15 juni—1 sept. Smål. högl. härlig skogsluft. Radium starkt vatten. Alla slags bad. Massagebeh. av Prof. Unman från Stockholm. Gott bord. Begär prospekt.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsg. 60, STOCKHOLM
Behandling av
reumatiska åkommor.

**GÖTEBORGS
GYMNASTISKA INSTITUT**
Östra Hamngatan N:o 45
Förmånligaste specialkurs i
MASSAGE o. SJUKGYMNASTIK
Ny kurs börjar den 15 september.
I kursen ingår kostnadsfritt undervisning i
Pedagogisk gymnastik, Ortopedisk behandling, Elektrisk behandling, Värmebehandling, Zander-gymnastik, Röda Korsets samaritkurs. Begär illustrerat prospekt.

Stockholms Nya Gymnastiska Institut
S:t Eriksgatan 32, Stockholm.
1-årig kurs. Begär prospekt!

Gymnastikdirektörsexamen
avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar 15 sept.
Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Malmö Zander-Institut

Absolut mångsidigaste utbildningsanstalt inom landet. Enda anstalt försedd med apparater för grundlig undervisning i de fysikaliska behandlingsmetoderna. Fullständig utbildning i Massage, Sjukgymnastik, elektricitet, Ljusbehandling, Värmebehandling, Badbehandling m. m. Nästa kurs börjar i sept., räcker c:a 8 månader och kostar 700 kr. Kompletteringskurs för sjukgymnaster! Specialkurs för med. stud. Fem lärare oaktadt ytterst begränsat elevantal. Billig inackordering anskaffas. Begär prospekt!

Institutet för Kvinnliga Läkareassistenter

Nytorpgatan 23 A, Stockholm
börjar tvåårig utbildningskurs i sept. 1921.

Kursen omfattar: 1) grundläggande teoretisk-praktisk kurs; 2) kurs i huslig ekonomi; 3) praktisk tjänstgöring som sjukgymnast vid badort; 4) praktisk tjänstgöring i sjukvård samt 5) provtjänstgöring som läkareassistent. Minimikompetens: 6 klassers läroverk eller motsvarande. Begränsat antal elevplatser. Kostnadsfri platsförmedling efter godkänd kurs. Läkarereferenser. Kursavgift 1,500 kronor. Alla från institutet utexaminerade elever ha va omedelbart erbjudits goda platser. Begär prospekt.

Missprydande hårväxt

borttages genom

Elektrolysbehandling.
Garanteras utan märke i huden efter behandlingen.

FRU EBBA HEYDEN

Kungsgatan 12

MALMÖ.

Tel. 4715.

Fräkencreme

IGA } Borttager fräknar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6: 50 + porto. För-sändes diskret. Franska Parfymmagasinet, Hovleverantör, Drottninggatan 21, Sthlm.

Genom en annons uti **Nya Wermlands-Tidningen**, som är **Värmlands äldsta och enda dagliga tidning**, träffar Ni över **10,000** och stiftet. Huvudkontor: **Karlstad.**

SPIRELLA CORSETTIERER

Fru Augusta Lundin,
Regeringsgatan 40, 3 tr.
Allm. tel. 18837. Träffas före kl. 10 f. m. o. mellan 3—6 e. m.

Fröken Anna Wendelen,
Rådmanngatan 86,
Allm. tel. 6493, Vasa 9182.

Vid Aringsbergs Helpension för flickor

börjar höstterminen den 1 sept.

Undervisning meddelas i alla ämnen enl. flickskolans kurser samt i musik. Infödda språklärarinnor. Endast friska, välartade och normalt begåvade elever emottagas. Prospekt på begäran.
Elsa Kjellander, Adr. Aringsberg, Alfvesta. Rikstel. Alfvesta 104.

Angenäm sommarvistelse å badort på Isle of Wight, England,

i förening med praktiskt studium av engelska språket. Utflykter till sevärda platser. En veckas vistelse i London, som beses under ledning av Cook's resebureau. A badorten Shanklin för studentskor, skolflickor och andra. Vidare meddelar Fil. Magister Fru Viola Lyttkens, Djursholms-Danderyd (tel. 68), el. undertecknad. A badorten Sandown för studenter, skolynglingar och andra. Vidare genom undertecknad. OBS! Anmälningar snarast!
BERNHARD JANSSON.
Lärare vid Linköpings h. allm. läroverk. Adr.: Linköping. Tel. 1376.

Fredrika Bremer-Förbundets Lanthushållningseminarium, RIMFORSA,

börjar ny kurs den 1 okt. Ansökan, åtföljd av betyg utvisande sökandes kompetens insändes före den 15 juni. Prospekt sändes på begäran.
L. NATHORST-BÖÖS, föreståndarinna.

Örebro Husmoderskola

börjar 16:de arbetsåret den 24 aug. 1921. Skolan innehar guldmedalj och hederspris. Prospekt genom **Fru Alf. Rystedt.**

Ny husmoderskurs

börjar den 1 juli å Semesterhemmet **BORGEN.** Varje kurs räcker 3 mån. Kursavgift 100:— kr. Helinackordering kr. 90:— pr månad. Kursen ledes av två lärarinnor, utexaminerade från Fackskolan för huslig ekonomi, Uppsala. Prospekt på begäran. Anmälan insändes till fröken **Ester Mosesson,** Borgen, Stocksund. Tel. Stocksund 445.

Den förberedande kursen

vid **Caroline Wijks sjuksköterskehögskola** i Göteborg börjar d. 15 Aug. Anmälningar mottagas av föreståndarinnan, **Vasa Kyrkogata 5.** Prospekt begäres.

Vid Flickpensionen i Båstad

emottagas under läsåret 1921—1922 elever endast till klass IV, V och VI. Inträdesansökningar och övriga förfrågningar torde insändas till undertecknad, pensionens blivande föreståndarinna, helst före den 1 juli.
Maria Graff.

Sussex, England.

Mrs Hubbard mottager i sitt naturskönt belägna hem unga flickor från verkligt bildade familjer, vilka önska lära huslig ekonomi, trädgårds- och hönsskötsel m. m. Engelska lektioner om så önskas. Skickliga lärarinnor. Ettårig kurs, kortare enligt överenskommelse. Adr. **New Lodge, Coleman's Hatch.** Referens i Sverige: Fröken **Märta Westman,** 41 Valhallavägen, Stockholm (sommaradress: **Lidingö Villastad. R. t. Lidingö 232.**)

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Avesta: Avesta-Posten.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falun: Falu-Kuriren.

Gevele: Gevele-Posten.

Halmstad: Hallandsposten.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad

Höganäs: Höganäs Tidning.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Tidningen Karlskrona.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Karlstad: Värmlands Läns Tidning.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Lysekil: Lysekils-Posten.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nyköping: Södermanlands Nyheter.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohuslänningen.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Visby: Gotlänningen.

Växjö: Smålands-Posten.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.

Östersund: Jämtlands-Posten.

VARJE GRAMMOFOONÄGARE bör rekvirera vår stora skivkatalog för 1921 över Grammofoonskivor. Sändes mot 30 öre t. porto. Ens.-förs. av de nya **Parlophon-Ekophonskivorna**. Spec.: Orkestermusik, Dragspelsmusik, Brilljanta inspelningar. Dagens nyaste melodi finnes alltid hos oss. Grammofoon-Apparater i stort urval till nya bill. priser. Katalog mot 30 i porto. **A.-B. Nordiska Musikaffären**, Avd. 20, Göteborg. Stora Nygatan 11, Drottninggatan 83. STOCKHOLM.

Flaggor
Sticktäcken
och
Vaddmadrassar
i alla prislägen o. kvaliteter. Begär prislista. Driftiga agenter antagas.
Göteborgs Flagg- & Täckfabrik
GÖTEBORG I.

Billiga o. bra äro Sveriges Urmakares A.-B:s äkta VIKING-Väckarur
Förnicklat födral med mässingsbotten. Stort mässingsverk. Kraftig väckning. Säljas under garanti av alla **Urmakare.**

SPIECKERS SANOKAPSLAR

alstra nerv- och muskelkraft. Undanröja kraftnedsättning, trötthet, sömnlöshet, överansträngning, blodbrist och svaghetsstillstånd, ojämförligt snabbare än något annat medel. Intyg från kända svenska personer på begäran gratis och franko. Askar om 20 kapslar (tillräckligt för 20-dagars bruk) å alla apotek och kemikaliefärfärer till pris kr. 4:25 eller exp. portofritt från undertecknade.
Stor kur (10 askar) kr. 38:50.
Liten kur (5 askar) kr. 20:—.
Generalagenter för Skandinavien:

Harald Westerberg & C:o, Göteborg.

Tapetkompaniet
levererar Eder

TAPETER

till lägsta priser. Största sortering av in- och utländska kvaliteter. Rekvirera prover genast. Riks 99 05. Allm. 133 20. Katarinav. 7, Sthlm. (Vid Slussen.)

NÖJEN UNDER SOMMARSÄSONEN I STOCKHOLM

Blanche-Teatern

Dir.: Ernst Eklund.

Varje afton kl 8.

Otrogen

med

Tollie Zellman

Djurgårds-Teatern

Dir.: Gustaf Collijn.

Varje afton kl. 8.

Gökungen

Lustspel i 3 akter av Einar Fröberg.

Succésprogram.

Folk-Teatern

Dir. Robert Ryberg.

Varje afton kl 8.

Karl-Gerhards Sommarrevy 1921 "Vart ska' vi annars gå?"

Dekorationerna av Olle Nordmark. Andra aktens Nizzatablå av Isac Grünewald. Orkesterdirigent Nalle Halldén. Medverkande: Karl-Gerhard, Sigurd Wallén, Lilli Ziedner, Ann-Sofi Norin, Artur Rolén m. fl. Biljetter å vanliga ställen och tider.

Skansens Friluftsteater

Direktion och regi: Gustaf Linden

Varje afton kl. 8 o. söndag kl. 3.

Den populära sommarsuccésen.

Herr Dardanell och hans upptåg på landet

Biljetter i Allm. Tidningskontoret till kl. 4 e. m. samt efter kl. 6 i teaterns kiosk. Best. 12—6 A. T. 119 12. R. T. 723 02.

OBS! Teaterbesökande fri entré till Skansen efter kl. 6 e. m.

HAR NI SOMMARBOSTAD?

Rikstelefon 227 01

ÖSTERSKÄRSKONTORET, Drottninggatan 50

Allm. 23 41, kl. 9—3

Tusenden gå brydda för bostad. Tiden hastar, vad som skall göras, måste göras nu. Goda råd äro därför välkomna.

En plats å skärgårdssidan, som framför andra erbjuder vackra tomtidyller, är Österskär. Här finnas tomter med flerhundraåriga ekar, björk- och barrskogshagar, passande för lantliga hem och stugor. Här finns det som sökes, land, sjö och härlig, stärkande skärgårdsuft.

Österskärskontoret, som mer än 15 år hjälpt 100-tals personer till trevna tomter och hem, lämnar fortfarande beredvilligt råd och hjälp å dem, som önska sig skärgårdstomt och villa eller liten stuga. För att underlätta lämnas marken mot mindre betalning, lång amortering, lätta terminer, t. o. m. 100 kr. pr kvartal, om så behövs. Besparande bygghetoder göra kostnaden blott hälften av Stockholmstraktens vanliga, varpå kan vinnas mer än tomt.

Reflekterande tillrådas snarast vända sig till kontoret, som ordnar till det bästa. Förslag finnas från små sportstugor upp till 4—5 rumsvillor, bl. a. vinterbonad, tegeltäckt villa i allmogestil, rum och kök, rymlig veranda, från 3,000 kr. Utbyggt till vardagsrum, kök och hälgstuga c:a 5,000 kr., med bästa lägen å Österskär.

I dem bor Ni bekvämt och varmt. Vackraste lövhagar och kringliggande trädgårdsjord äro under uppstyckning, och inbjudas reflekterande bese desamma. Här om någonstades, gives tillfälle få tomt och villa. Allt beror på Eder! Sjötomter finnas även kvar.

Lämpligt tåg till Österskär (vid Trälhavet, strax utom Waxholm) avgår söndagar från Stockholms ö. 10.50 f. m., återvänder 3.33 e. m. Vardagar 3.20 e. m. Tåget mötes i Österskär efter överenskommelse med

Oatine

När huden blir sträv eller spricker,

så har ni det bästa medlet i *Oatine-havre-crème*, extraktet av ren havre. Denna enastående vita engelska välluktande crème är välgörande och verkar läkande för huden. Bara man lätt gnider in den och torkar av huden ett ögonblick senare, bli *porerna* rena och öppna sig, så att huden kan "andas" på naturligt vis. Genom den näring, den på samma gång får genom crèmen, blir *hyn* klar, sammetmjuk och vacker.

Tag aldrig mot annat än *Oatine*, idealet bland alla crèmer.
Oatine erhålles överallt. Skriv eljest till

THE OATINE COMPANY'S GENERALDEPOT FÖR SKANDINAVIEN
Kr. Bernikowsegade 1, Köpenhamn.
THE OATINE COMPANY
LONDON & PARIS.

OATINE. En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Iduns byrå och expedition,
Mästersamuelsg. 45, Stockholm.

Redaktionen: kl. 10—4.
Riks 1646. Allm. 9803.
Red. Högman: kl. 11—1.
Riks 8660. Allm. 402.
Expeditionen: kl. 9—5.
Riks 1646. Allm. 6147.
Annonsskont.: kl. 9—5.
Riks 1646. Allm. 6147.

Iduns prenumerationspris:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:	Idun B, praktuppl. med julnummer:
Helt år ..... Kr. 17:—	Helt år ..... Kr. 22:—
Halvt år ..... " 8:75	Halvt år ..... " 11:50
Kvartal ..... " 4:50	Kvartal ..... " 6:—
Lösnummer ..... " 0:35	Månad ..... " 2:25

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:

40 öre eft. text.
45 öre å textside.

Utländska annonser:
45 öre efter text., 50 öre
å textside, 20 % förh.
för särsk. begärd plats.